

Univerzita Pardubice

Fakulta filosofická

Mentální anorexie jako důsledek společenského vlivu na jedince

Romana Vyhledalová

Bakalářská práce

2009

University of Pardubice
Faculty of philosophy

Anorexia nervosa as a result of social influence on a individual

Romana Vyhledalová

Bachelor paper

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra sociálních věd
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Romana VYHLEDALOVÁ**

Studijní program: **B6703 Sociologie**

Studijní obor: **Sociologie**

Název tématu: **Mentální anorexie jako důsledek společenského vlivu na jedince.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem výzkumu je zjistit, do jaké míry jsou dívky ve věku 14-15 let ohroženy mentální anorexií a jak toto ohrožení souvisí se společenskými normami a ideály.

V teoretické části bakalářské práce bude vysvětlen pojem mentální anorexie a všechny jeho aspekty spojené se společností a pojetím krásy.

Empirická část práce bude vycházet z dotazníkového šetření na základní škole u dívek ve věku 14-15let.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- ECO, Umberto. Dějiny krásy. Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-677-7.
GIDDENS, Anthony. Sociologie. Praha: Argo, 2001. ISBN 80-7203-124-4.
KRCH, F.D. Copak rodiče nevidí, jak je hubená? Psychologie dnes. 2006, vol. 12, no. 10, s. 25-27.
KRCH, František David. Mentální anorexie. Praha: Portál, s.r.o., 2002. ISBN 80-7178-598-9.
PAPEŽOVÁ H. Rodí se generace budoucích anorektiků? Psychologie dnes. 2008, vol. 14, no. 2, s. 44-45.
PEGGY, Claude-Pierre. Tajna řeč a problémy příjmu potravy: jak rozumnět příčinám anorexie a bulimie a jak je léčit. Praha: Pragma, 2001. ISBN: 80-7205-818-5.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Jana Jetmarová, Ph.D.
Katedra sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2008**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2009**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

L.S.

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2008

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá mentální anorexií. Klade důraz na společenské faktory, jež mohou být prvním impulsem pro vznik této závažné a čím dál častěji se vyskytující choroby. Bakalářská práce se skládá z části teoretické a části empirické.

V teoretické části je popsána definice mentální anorexie z lékařského hlediska a společenské vlivy, které působí na veřejnost z hlediska vzniku mentální anorexie.

Empirická část je analýzou dotazníků, v rámci výzkumu zaměřeného na možnost vzniku mentální anorexie u dívek ve věku 14 a 15 let. Výsledky jsou uvedeny v tabulkách a grafech.

KLÍČOVÁ SLOVA

poruchy příjmu potravy, mentální anorexie, gender

TITLE

Anorexia nervosa as a result of social influence on a individual

SUMMARY

The bachelor paper deals with topic anorexia nervosa. Emphasis is placed on social factors that can be viewed as the first impulsion for beginning of this serious disease that is more and more frequent nowadays. The bachelor paper consist of theoretical and empirical part.

In theoretical part there is definition of anorexia nervosa described from medical point of view and also social effects that cause the birth of anorexia nervosa among general pulic.

Empirical part is the analysis of questionnaires within research concerning possibility of birth of anorexia nervosa among girls at the age of 14 till 15. Results are presented in the form of charts and diagrams.

KEYWORDS

eating disorders, anorexia nervosa, gender

Prohlášení

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 24.3.2009

Romana Vyhledalová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala paní PhDr. Janě Jetmarové, Ph.D. za její cenné rady a konzultace při odborném vedení mé bakalářské práce.

Romana Vyhledalová

OBSAH:

ÚVOD	9
1.1. Definice mentální anorexie	10
1.1.1. Projevy mentální anorexie	13
1.1.2. Důsledky mentální anorexie	14
1.2. Historie	14
1.3. Léčba	15
2.1. Mění se ideál krásy ženského těla	18
2.2. Preference ženské postavy v západních společnostech dříve	19
2.3. Preference ženské postavy v západních společnostech dnes	21
2.3.1. Módní průmysl	21
3.1. „Hubená“ společnost	23
3.2. Tlak médií	23
3.2.1. Účinky médií na jedince	24
3.2.2. Dietní průmysl.....	25
4.1. Pro „ana“ komunity	27
5.1. Empirické šetření s názvem Možnost výskytu mentální anorexie u dívek ve věku 14 a 15 let: souvislost s přijímaným ideálem krásy a rodinným zázemím	29
5.1.1. Cíl výzkumu	29
5.1.2. Hypotézy	29
5.1.3. Metodologie výzkumu	30
ZÁVĚR	59
Použitá literatura	61

ÚVOD

Mentální anorexie je nemocí, která postihuje čím dál tím více lidí, zejména tedy dívek. Jedná se o závažnou poruchu příjmu potravy, jejímž důsledkem může být i smrt pacienta. Konkrétní příčinu vzniku této choroby neznáme, ale je zde mnoho faktorů, jež mohou propuknutí této nemoci usnadnit. A právě jedním z těchto faktorů je i společenský tlak, týkající se preference určitého tvaru postavy, vytvářený na jedince. Dnešní západní společnosti přijímají štíhlý ideál krásy, dávají velký důraz na vnější vzhled a přílišně vyzdvihují štíhlost nad nadváhou. A právě tento společenský „teror“, který je na jedince vytvářen, je spolu se vzrůstajícím počtem onemocněných touto poruchou příjmu potravy důvodem, proč jsem si vybrala právě mentální anorexii jako důsledek společenského vlivu na jedince jako téma mé bakalářské práce.

V bakalářské práci se zaměřuji především tedy na společenské vlivy, jež působí na jedince. Jedná se o ideál krásy, který je v dnešních západních společnostech štíhlý až vyhublý. Dále se zde soustředím na média, prostřednictvím nichž je právě štíhlý ideál propagován.

Empirická část mé bakalářské práce je zaměřena na možnost vzniku mentální anorexie u dívek ve věku 14 a 15 let. Zaměřila jsem se na souvislost s přijímaným ideálem krásy a rodinným zázemím děvčat. Nemohu u dívek přímo diagnostikovat poruchu příjmu potravy, ale mým cílem je vytipovat dívky, které k mentální anorexii mají větší sklony.

1.1. Definice mentální anorexie

Mentální anorexie společně s bulimií patří mezi takzvané poruchy příjmu potravy. Tyto poruchy spojuje touha po štíhlém těle, strach z tloušťky a nadměrná pozornost věnovaná vlastnímu vzhledu a váze. Zásadním rozdílem mezi těmito uvedenými poruchami je hmotnost pacientek. Na rozdíl od vyhublé pacientky trpící mentální anorexií, má bulimička váhu normální. (Benešová, D., 2003: 3-4)

Pro posuzování vyhublosti, ale také nadváhy je udávající Body Mass Index (BMI), který nám říká, zda máme podváhu, normální váhu či nadváhu. Vzoreček pro výpočet Body Mass Indexu je: $\text{hmotnos(kg)}/\text{výška(m)}^2$. Ideální BMI by se měl pohybovat mezi 19 – 25. To však neplatí u pacientů dospívajících, neboť v tomto případě je zásadní očekávaný hmotnostní přírůstek. Na druhou stranu však není normální, aby dítě ve věku 15 let mělo BMI stejné, popřípadě menší než dítě ve věku 12 let. Pro příklad, dítě ve věku 12 let by mělo mít BMI mezi 16,2 – 19,3 a dítě ve věku 15 let mezi 18,7 – 21,7. (F. D. Krch, 2002: 23)

Slovo anorexie pochází z řečtiny *an* – zbavení, nedostatek; *oxis* – chuť. Znamená to tedy zbavení chuti k jídlu. Ale právě zbavení chuti k jídlu je až důsledek dlouhodobého hladovění, který se nemusí projevovat u všech pacientů. (Krch, F. D., 2005: 16)

Mentální anorexie je charakterizována záměrným snižováním tělesné hmotnosti, jež si pacient způsobuje sám tím, že omezuje příjem energie, což znamená, že odmítá stravu a zvyšuje energetický výdej přehnaným až extrémním cvičením. U některých pacientů se můžeme setkat s používáním projímadel, anorektik či bulimik. Mentální anorexie se nejčastěji objevuje u dívek mezi 13. a 20. rokem života, přičemž nejvíce je to v době dospívání, tedy do 15 let, kdy se tělo mění a zvyšuje se i tělesná hmotnost. Jsou však známy případy, kdy anorexií trpěla desetiletá dívka a naopak i čtyřicetiletá žena. U chlapců se s touto poruchou příjmu potravy převážně nesetkáváme. (Benešová, D., 2003: 3-4)

V knize Poruchy příjmu potravy od Františka Davida Krcha a kolektivu jsou popsány dva specifické typy mentální anorexie. Je to nebulimický (restriktivní) typ, kdy v průběhu mentální anorexie nedochází u pacienta k opakovanému přejídání, a typ bulimický nebo-li purgativní, kdy naopak k opakovanému přejídání dochází. (Krch, F. D., 2005: 17)

„Mentální anorexie je sice nemoc, ale současně je úzce spojena s představou „držení diet“, ...“ [Giddens, A., 1999: 136]

Podle F. D. Krcha jsou to právě redukční diety, které stojí na počátku vzniku mentální anorexie u některých dívek. I přes to, že diety hrají nemalou roli ve vzniku anorexie, konkrétní příčinu této poruchy příjmu potravy neznáme. *„Byla jsem normální, hezká, inteligentní dívka, nikdy jsem nebyla tlustá. Co se stalo, že jsem nakonec skončila jako nemohoucí, vychrtlá troska, která se ze všeho nejvíce bojí rohlíku se šunkou? Jak je možné, že každou chvíli někomu říkám, že musím přibrat, a potom dokážu primitivně lhát a podvádět kvůli kousku másla? Jak jsem se jenom mohla takhle změnit? Nebo jsem vždycky byla nějak divná? I když se dobře znám, nemohu na to najít jasnou odpověď.“ [Krch, F. D., 2002: 53]*

Kromě již zmíněných diet, je zde řada dalších faktorů, které propuknutí této nemoci usnadňují. Jsou to faktory individuální, rodinné a sociokulturní.

Individuální faktory

V době dospívání se dětské tělo mění, zejména u dívek, kdy se jim postava zaobluje a získává ženské tvary. S tím je spojeno i přibývání na váze. Některé dívky tuto skutečnost nedokáží přijmout a snaží se přibraná kila prostřednictvím nejrůznějších prostředků shodit. Někdy bývají prvním impulsem například posměšky vrstevníků, reagující na měnící se dívčí vzhled.¹

Rodinné faktory

Větší pravděpodobnost vzniku mentální anorexie je v rodinách, v nichž někdo drží dietu nebo je naopak obézní, a v rodině, kde se často mluví o jídle. Větší pravděpodobnost propuknutí mentální anorexie je také v rodinách, kde někdo již anorexií trpí nebo trpěl. Přehnané nároky rodičů na dítě, týkající se jeho tělesných proporcí, mohou také vést ke vzniku této nemoci. (Cohen, Robert, M., 2002: 97-98)

---

¹ www.rodina-deti.doktorka.cz [online]. 1999-2009 [cit. 2009-02-12]. Dostupný z WWW: <<http://rodina-deti.doktorka.cz/poruchy-prijmu-potravy---mentalni-anorexie--mentalni-bulimie-a-orthorexie/>>.

Sociokulturní faktory

Společnost na jedince vytváří nátlak prostřednictvím uznávaného ideálu krásy, který je ve společnostech západních, zaměřených na sebeovládání, štíhlý až „vyhublý“. Tento ideál krásy je prostřednictvím médií, ať už je to televize, časopisy nebo internet, propagován a dotýká se celé veřejnosti. Společnost dále klade velký důraz na vnější vzhled a přílišně vyzdvihuje štíhlost nad nadváhou. Štíhlost je označena za zdravou, přičemž nadváha je brána za známku nemoci. To vše na jedince působí a může to být impulsem pro vznik mentální anorexie. (Krch, F. D., 2002: 56-57)

Proč je více častější výskyt mentální anorexie u dospívajících dívek, než u chlapců? Odpověď můžeme najít i v genderových vztazích. Dívky jsou v období dospívání podrobovány novým omezením a většimu dohledu ze strany rodičů, než chlapci. Je to dáno tím, že dívčí tělo se v období dospívání začíná měnit, což může také vést k větší pozornosti orientované na dívky ze strany okolí. Požadavky týkající se mužské role jsou přijatelnější než požadavky týkající se role ženské. Mužská role s sebou nese i určitou svobodu a společenskou prestiž, naproti tomu role chlapce byla vymezena striktněji. Na dívky je také v období dospívání kladen zvýšený požadavek na péči o svůj vzhled (především v euroamerických společnostech), naproti tomu u chlapců tento požadavek tak silný není. Dospívající dívky se chtějí přiblížit ideálu krásy propagovanému médií. Svého záměru se snaží dosáhnout pomocí nejrůznějších diet. Diety drží převážně dívky, jejichž váha se pohybuje v normě, a právě u těchto dívek je větší pravděpodobnost výskytu nějaké z poruch příjmu potravy. „Souformní odmítání statusu dospělé ženy“ [Janošová, P., 2008: 214] může být také příčinou vzniku poruch příjmu potravy. Role ženy je pro dívku v tomto případě nepřijatelná a je pro ni přijatelnější odmítnout svoji pohlavní zralost. Poměr chlapců a dívek trpících mentální anorexií je 1:10. (Janošová, P., 2008: 209- 211)

Větší možnost výskytu mentální anorexie je u dívek, které se pohybují v oblasti módy, ale také v různých sportovních kroužcích, kde je dáván důraz na vnější vzhled, jako je např. atletka, balet, gymnastika, atd. (Benešová, D., 2003: 6)

„Od svých tří let dělám sportovní gymnastiku. V pěti jsem byla na prvních závodech a ve dvanácti získala první medaili na mezinárodních závodech v Tokiu. Tehdy začaly i moje problémy s jídlem. Svým vítězstvím jsem se stala pro trenéra zajímavou a kromě toho jsem v té době začala i hodně růst...a přibírat na váze.

Už předtím nás trenér strašil, že tloušťka znamená konec sportovní kariéry, a trápil nás hlady, nyní se soustředil na mě. Když někdo náhodou přibral, srážel mu trenér peníze za stipendia, nebo ho dokonce fyzicky trestal. Křičel na nás, že gymnastika je estetický sport a my že vypadáme jako tlustý báby. V době, kdy normální holky rostou, a za rok přiberou na váze několik kilo, jsme se bály stoupnout na váhu a přibrat třeba jen deset deka. Není divu, že některé z nás vůbec nevyrostly.“ [Krch, F. D., 2002: 35]

Ale ani všechny tyto faktory nejsou zárukou vzniku mentální anorexie.

1.1.1. Projevy mentální anorexie

Pro rozpoznání mentální anorexie je určující zejména změna stravovacího režimu a také nadměrná fyzická aktivita.

Pacienti s mentální anorexií prostřednictvím nejrůznějších výmluv odmítají jíst, z počátku se snaží vyhýbat tučným, vysoce kalorickým jídlům, jako jsou například sladkosti, knedlíky, omáčky, atd., později z jejich jídelníčku postupně mizí i některá z hlavních jídel, až nakonec nejedí skoro vůbec. Vyhýbají se také stravování ve společnosti a často srovnávají svoje porce s ostatními. (Krch, F. D., 2002: 27), (Benešová, D., 2003: 3, 4) *„Mění se jejich jídelní tempo a chování. Jedí velmi pomalu a obřadně, v jídle se nimrají, dlouho si je prohlížejí, vybírají, co nesnědí, potraviny si dělí na miniaturní kousky, jídlo jim trvá tak dlouho, že se pak opravdu nestihnou najíst. Trvají na tom, že si jídlo musí „vychutnat“ nebo „jíst v klidu“, což znamená, že například ujdají jeden jogurt miniaturní lžičkou 20 minut.“ [Krch, F. D., 2002: 27].* U některých pacientů se může objevit i dehydratace.

Pacienti trpící mentální anorexií mívají zkreslené představy o svém těle. Vidí se jako tlustí a neohrabaní, přitom je jejich hmotnost normální, někdy až nízká. (Claudie-Pierre, P., 2001: 82)

U některých pacientů si můžeme všimnout zvýšeného zájmu o jídlo, mluví o něm, rády vaří pro ostatní, atd. U nemocných se zvyšuje fyzická aktivita, dokáží „spalovat energii“ dlouhé hodiny, nebo při jídle chodí, až do úplného vyčerpání. (Cohen, Robert M., 2002: 96-97)

1.1.2. Důsledky mentální anorexie

Důsledky mentální anorexie ze zdravotního hlediska můžeme rozdělit na fyzické a psychické. Hlavními fyzickými zdravotními problémy jsou zácpa, záněty slinivky břišní, zpomalené vyprazdňování žaludku, srdeční arytmie, hypotenze, křeče, svalová slabost, dále se potom vyskytují problémy se zhoršením pleti, vypadáváním vlasů, zvýšenou kazivostí zubů, atd. U dospívajících se může v důsledku mentální anorexie zastavit vývoj a zpozdit pubertu. V extrémních případech může dojít i ke smrti pacienta. Z psychických obtíží je to hlavně podrážděnost, deprese, pocity smutku, zoufalství a další.² (Cohen, Robert M., 2002: 97)

Důsledky mentální anorexie mohou mít vliv i na společenský život pacienta. „*Snižuje se zájem o okolí...Ubývá společenských kontaktů, přibývá konfliktů s okolím.*“ [Krch, F. D., 2002: 47]

1.2. Historie

V dějinách bylo záměrné odmítání jídla spojeno s nějakým náboženským kontextem. Ať už to byly různé náboženské rituály či protesty, vždy se to týkalo hlavně mužů. Posléze se začaly objevovat případy hluboce věřících žen, které tvrdily, že díky boží pomoci dokáží přežít bez jídla. Později se začaly objevovat hladovějící mladé dívky, jejichž odmítání jídla už ale nesouviselo přímo s náboženstvím. (Krch, F. D., 2005: 27-28)

Poprvé byly příznaky mentální anorexie popsány lékařem Galénem, ale stále ještě této nemoci nebyla věnována patřičná pozornost a omezení příjmu potravy bylo dáváno do souvislosti s žaludečními potížemi. Další významnou osobností v historii mentální anorexie byl Richard Morton, který jako první v roce 1694 popsal na příkladu mladé dívky příznaky této nemoci. Je považován za prvního, kdo mentální anorexii definoval.

---

² [www.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org/wiki/Ment%C3%A1ln%C3%AD_anorexie) [online]. 2002 [cit. 2009-03-01]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ment%C3%A1ln%C3%AD_anorexie>.

Psal se rok 1873, když Charles Leségue publikoval svůj článek, v němž popisuje symptomy mentální anorexie, jako velký hmotnostní úbytek, vynechání menstruace neboli amenorea, zácpu, neklid a absenci jakýchkoli známek organické patologie. Tyto symptomy platí dodnes. K nim ještě v průběhu desetiletí přibyly další dva a to velká touha po štíhlosti a zkreslené vnímání vlastního těla. O zavedení termínu anorexia nervosa se zasloužil v roce 1874 britský lékař William Gull. (M. Navrátilová, 2000: 152-153)

Dalším významným milníkem v historii mentální anorexie byl rok 1908, kdy pařížský módní návrhář P. Poiret zavedl do módy štíhlou linii. O devět let později to bylo začlenění kalorických hodnot do diet a v roce 1967 se v módním průmyslu objevuje Twiggy, modelka s rysy anorexie (váha 43 kg a výška 170 cm, BMI 14.9), která se stala módní ikonou. (M. Navrátilová, 2000: 152-153)

1.3. Léčba

Aby byla léčba úspěšná, musí si pacient uvědomit, že je nemocný a musí s léčbou souhlasit. Pokud se vyléčit nechce, nikdo ho nevyлéčí. Pacient musí radikálně přibrat a ustoupit ze svých stravovacích návyků. Právě změna těchto stravovacích návyků je velice důležitá. Je nutné naučit se jíst mechanicky, zvýšit energetický příjem a tím i hmotnost. Léčba by měla být zaměřena jak na stránku biologickou a psychickou, tak i na stránku sociální. (Benešová, D., 2003: 9-10)

Druhy léčby:

Hospitalizace

Hospitalizace je nutná v případě, kdy pacient je v tak vážném stavu, že je nutná lékařská stabilizace nebo tehdy, když pacient nereagoval na předchozí psychologickou léčbu. Hospitalizace by většinou měla trvat do té doby, než pacient získá alespoň 90 % cílové hmotnosti, jedná se v řádu o několik měsíců. Za jeden týden by měl hmotnostní přírůstek činit okolo 1 až 1,5 kilogramu. Po hospitalizaci se propouští pacient do ambulantní péče. (Krch, F. D., 2005: 125-126)

Další alternativou je částečná hospitalizace, při níž je poskytnuta terapie, ale na rozdíl od dlouhodobé hospitalizace pacient nezůstává v nemocnici. (Krch,

F. D., 2005: 125-126) „Hospitalizaci se dává přednost u pacientů, kteří jsou značně vyhublí, vyžadují pečlivé lékařské sledování, neměli úspěch při částečné péči, nebo u nichž je velké riziko sebepoškozování.“ [Krch, F. D., 2005: 126]

Ambulantní péče

Po dosažení dostatečné hmotnosti je pacient propuštěn z nemocnice a měla by začít ambulantní péče. Je zde snaha o stabilizování pacienta, jak po stránce fyzické, tak i psychické. Důležité je zde navázat úzkou spoluprací s ambulantním psychoterapeutem. Léčba je určena pacientům chronickým či nepoddajným, ale může být dobrá také pro pacienty, kteří se nedostali do akutního stádia. (Claudie-Pierre, P., 2001: 211-212)

Individuální a rodinná terapie

Tyto terapie jsou užitečné zejména v dlouhodobější perspektivě, po dobu jednoho nebo pěti let. Rodinná terapie se používá u pacientů mladších, kteří stále bydlí u rodičů. (Cohen, Robert. M., 2002: 109)

Skupinová terapie

Jedná se o skupiny lidí, trpících stejnou poruchou příjmu potravy, které jsou vedeny většinou odborným poradcem. Ale tyto terapie mohou mít i opačný účinek. (Claudie-Pierre, P., 2001: 216)

Kognitivně – behaviorální terapie

Metody této terapie jsou zaměřeny na utlumení přehnaného zájmu o vlastní vzhled a váhu. U dlouhodobé kognitivně – behaviorální terapie se začleňují i prvky rodinné a interpersonální terapie. Pokud dochází ke zlepšení pacientova stavu je doporučena ambulantní péče, v opačném případě je doporučena hospitalizace. (Krch, F. D., 2005: 128-129)

Interpersonální terapie

Používá se u dlouhodobější psychoterapie pacientů s mentální anorexií, kde jsou přetrvávající příznaky. (Krch, F. D., 2005: 129)

Psychodynamická terapie

Psychodynamická terapie může být doporučena u pacientů, kdy jiná krátkodobá léčba selhala. Nová generace feministických terapeutek zdůrazňuje, že při léčbě poruch příjmu potravy je nutno brát v úvahu otázku pohlavní diskriminace. Dynamicko-feministický přístup opravňuje použití psychodynamické terapie v případech, kdy u pacientky došlo ke zneužití. (Krch, F. D., 2005: 130)

Farmakoterapie

U farmakoterapie jsou důležité zejména léky, které potlačí u pacienta symptomy jeho stavu. Předepisují se hlavně různá antidepresiva, jelikož pacient s mentální anorexií trpí často depresi a sebevražednými sklony. Ale je třeba brát v úvahu, že těmito léky pouze utlumujeme příznaky mentální anorexie, nikoli její příčinu. (Claudie-Pierre, P., 2001: 209, 210)

2.1. Mění se ideál krásy ženského těla

Tím, že dnešní západní společnosti přijímají štíhlý, až skoro vyhublý ideál krásy a propagují ho prostřednictvím médií, vytvářejí tlak na veřejnost. Tento tlak, spolu s dalšími faktory, může mít za následek vznik mentální anorexie u některých jedinců. „*Ženy byly vždy vedeny k tomu, aby přizpůsobovaly tvar své postavy a tělesnou hmotnost soudobým trendům.*“ [Grogan, S., 2000: 36]

Co je to vlastně ideál krásy? Slovo krásný pro nás většinou označuje něco, co se nám líbí. V tomto smyslu tedy můžeme říci, že krásný pro nás znamená to, co dobrý. V různých historických epochách byla krása a dobro těsně spjaty, tedy co je krásné, je zároveň dobré. V každodenní zkušenosti máme tendenci označovat za krásné nejen to, co se nám líbí, ale také to, co bychom chtěli mít pro sebe. (Ecco, U., 2005: 8) „*Teprve od chvíle, kdy umělci na svých obrazech začali zachycovat postavy v oděvu, hospodářská stavení a různé nástroje, jsme si mohli udělat představu o ideálu krásy řemeslníků v příslušných dobách, i když ani tak nemáme úplnou jistotu.*“ [Ecco, U., 2005: 12]

Ideál krásy se v prostoru a čase mění a v každé společnosti je jiný. Ve společnostech zaměřených na sebeovládání, jsou to především společnosti západní, je ideál krásy štíhlý. Štíhlost je zde označována za zdravou a atraktivní, za známku toho, že jedinec má nad svým životem kontrolu. Naproti tomu je obezita v těchto společnostech považována za známku nemoci a je označována jako selhání jedince, jeho vůle. (Grogan, S., 2000: 15)

Ale i v evropských společnostech bylo v dřívější době na štíhlost pohlíženo jako v dnešní době na nadváhu. Trend štíhlého těla se do těchto zemí dostává až ve dvacátých letech 20. století. (Giddens, A., 1999: 136)

V chudých společnostech, jako je například Afrika, je štíhlost brána za známku nemoci, je často spojována s AIDS a jinými nemocemi. Zatímco tloušťka je dávana do souvislosti s bohatstvím. To, že má člověk nadváhu nasvědčuje tomu, že se má dobře, že nestrádá. (Grogan, S., 2000: 17)

Existují dva přístupy, které nám poodhalí, kde se ideál krásy bere a proč je v západních společnostech v dnešní době ideálem štíhlé až vyhublé ženské tělo. Jedním z přístupů je přístup biologický, jenž říká, že ideál krásy je přejímán kulturou, jako ten nejzdravější způsob života v danou dobu. V případě idealizace

štíhlosti vychází biologický přístup z toho, že štíhlost je zdravější než nadváha. Nadváhou je myšleno BMI pohybující se v rozmezí mezi 25 – 30. V tomto případě s sebou nese mírná nadváha (BMI v rozmezí mezi 25 – 30) pouze minimální zdravotní rizika. Jestliže BMI toto rozmezí překračuje (BMI vyšší než 30), jedná se již o obezitu, se kterou jsou zdravotní problémy rozhodně spojeny. Výsledky lékařského výzkumu uvedené v knize *Body Image*³ nepotvrzují to, že štíhlost je zdravější než mírná nadváha, zároveň také říkají, že právě mírná nadváha, zejména u starších žen, může být zdraví prospěšná. (Grogan, S., 2000: 18, 20)

Zastánci druhého přístupu studují preference lidské postavy v různých kulturách a dobách, nastiňují, že ideál krásy a idealizace štíhlosti je spíše kulturou naučený fenomén, tvrdí, že lidská postava souvisí se společenským postavením člověka (Grogan, S., 2000: 17), „*štíhlost jako výraz sebekontroly v bohaté společnosti.*“⁴ Jelikož biologický přístup nebyl potvrzen, „*svědčí to o tom, že společenské tlaky prosazující štíhlost vycházejí z kulturně podmíněných estetických preferencí, stejně jako ze zdravotních ohledů.*“ [Grogan, S., 2000: 20] Abychom zjistili, jaké byly preference vůči ženské postavě v západních zemích v průběhu staletí, musíme se zaměřit na výtvarná díla malířů či sochařů.

2.2. Preference ženské postavy v západních společnostech dříve

Preference ženského tvaru postavy se v čase mění. Preferencí tvaru ženského těla si můžeme všimnout již od starověku, kdy byly ideálem kypré ženské tvary, až do dnešní doby, kdy je preferováno štíhlé, až „vyhublé“ ženské tělo. 30 000 př. Kr. se ideál vyznačoval velkými nadry, boky a břichem. Příkladem nám může být Venuše z Willendorf (obr. viz. příloha č. 4). Od 4. století př. Kr. až do 14. století byly atraktivní plné ženské tvary.

---

³ GROGAN, SARAH. *Body Image. Psychologie nespokojenosti s vlastním tělem.* Grada Publishing, 2000, Praha 7

⁴ KULHÁNEK, Jan. *www.psychologie.doktorka.cz* [online]. 1999-2009 [cit. 2009-03-01] Dostupný z WWW: <<http://psychologie.doktorka.cz/mentalni-anorexie-ideal-krasy/>>.

V období gotiky, tedy ve 14. až 15. století, tento trend stále přetrvával a k plným bokům přibývá důraz na plnost v oblasti břicha, což mělo značit plodnost ženy. V 16. století se pas zužuje, ale trend oblých křivek přetrvává až do století devatenáctého. (Ecco, U., 2005: 16-17)

Až teprve ve dvacátých letech 20. století se trend plných postav mění. Je to zapříčiněno vystřídáním ilustrací fotografiemi, jež zobrazovaly módu v módních časopisech. Spolu s fotografiemi na scénu přicházejí nejprve manekýny a později modelky. Po roce 1918 se objevuje trend chlapecké postavy s malými ňadry, tzv. „Flapper“. Ve 30. a 40. letech se tento trend mění a navrácí se k plnějším tvarům, tzn. oblé boky a velká ňadra. Preference velkého poprsí pokračuje i v letech padesátých, k němuž přibývá úzký pas a štíhlé nohy. Představitelkou tohoto trendu byla Marilyn Monroe. Po 60. letech následoval posun ke štíhlosti, symbolem tohoto období byla Twiggy, modelka s rysy anorexie. Štíhlost se stala ideálem pro všechny vrstvy, značila mladistvost a zdravost. Od 60. do 80. let se modelky stávaly štíhlejšími. V devadesátých letech nastupuje „heroinový styl“, kdy modelky byly vyhublé a nevypadaly zdravě. (Grogan, S., 2000: 21-23)

2.3. Preference ženské postavy v západních společnostech dnes

Dnešní ideál krásy je štíhlý až „vyhublý“. Jako v 90. letech se těla modelek podobají Twiggy. Modelky mají při výšce 175 centimetrů, někdy i vyšší, míry přes pas 59 centimetrů a přes boky 89 centimetrů a plochou hrud⁵.

Tak jako jsou atraktivní pro západní společnosti dnešní doby ženy štíhlé, tak bylo dříve pohlíženo na ženy s plnými tvary. Jako je v dnešní době odsuzována nadváha a je považována za známku nemoci, tak bylo v dřívější době nahlíženo na štíhlost. Jako se dnes v módních časopisech neobjevují jako ideály krásy ženy s plnými tvary, tak se dříve neobjevovaly ženy štíhlé jako vzory pro obrazy malířů.

K idealizaci štíhlosti výrazně přispěl i módní průmysl.

2.3.1. Módní průmysl

„Často se uvádí, že štíhlý ideál je výsledkem úspěšné marketingové politiky módního průmyslu, ze kterého se stal standard kulturní krásy v bohatých průmyslových společnostech 20. století (Gordon, 1990).“ [Grogan, S., 2000: 21] Módní průmysl preferuje stále hubenější modelky, nejen z důvodu toho, že se na ně například lépe šije, obléknou vše, nic jim není malé, ale existují také spekulace, že modelky jsou tak hubené proto, že se v módním průmyslu, zejména tedy v řadách návrhářů, pohybuje množství homosexuálů „gayů“, kteří preferují chlapeckou postavu bez boků a ňader. (Janošová, P., 2008: 213) Tyto modelky jsou přijímány jako ideály krásy a právě těmto ideálům krásy se chtějí ženy přiblížit, a jsou ochotny pro to podniknout cokoli.

---

⁵ BLAŽEK, Jakub, KUBÁLKOVÁ, Pavla. www.zdravi.idnes.cz [online]. 1999-2009 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://zdravi.idnes.cz/vyzabla-modelka-nezdravy-ideal-krasy-ds8-/zdravi.asp?c=A070220_125759_zdravi_ves>.

Mentální anorexie se dotýká i modelek, které se podle mého mínění kvůli stálé poptávce módních návrhářů a časopisů po „vyhublých“ dívkách snaží udržet svoji váhu nebo hubnout, aby měly dostatek práce. A právě v souvislosti s úmrtím modelky na selhání organismu z důvodu mentální anorexie se rozpoutala diskuze na toto téma i v módním průmyslu. Módní průmysl začal s mentální anorexií bojovat.

V roce 2006 byl učiněn krok v boji proti anorektickému typu dívek. Na popud madridské radnice nebyly v rámci Madridského týdnu módy puštěny na molo dívky s BMI nižším než 18.5. Ale bohužel to zůstalo jen v Madridu. Na týdnech módy v Miláně, New Yorku či Paříži se po molech opět procházely vyhublé modelky.⁶

O rok později se k boji proti mentální anorexii připojil známý italský fotograf Oliviero Toscani, který vytvořil šokující billboard, na němž byla nahá modelka Isabelle Carová (obr. viz. příloha č. 5), která trpí mentální anorexií. Kampaň s názvem „Ne anorexii“ měla upozornit na aktuálnost této nemoci. Billboardy byly k vidění v Miláně během týdnu módy neboli fashion weeku a vzbudily řadu kladných i záporných reakcí. Podle některých návrhářů je tato kampaň dobrým tahem v boji proti této nemoci. Záporné reakce mají zejména některé organizace, které se mentální anorexií zabývají. Ty tvrdí, že „*může reklamní kampaň prokázat medvědí službu těm ženám, které jsou touto poruchou postiženy. Nevylučují, že některé ženy se budou chtít Carové podobat, aby si zajistily publicitu.*“⁷

---

⁶ www.revue.idnes.cz [online]. 1999-2009 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://revue.idnes.cz/madridsky-tyden-mody-zakazal-hubene-modelky-fm2-missamodelky.asp?c=A060914_160033_missamodelky_web>.

⁷ www.revue.idnes.cz [online]. 1999-2009 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://revue.idnes.cz/v-milane-se-objevily-sokujici-billboardy-proti-anorexii-p2w-missamodelky.asp?c=A070926_123203_missamodelky_bih>.

3.1. „Hubená“ společnost

Dnešní společnost je společností zaměřenou na sebeovládání, prostřednictvím něhož lidé dokazují, že mají kontrolu sami nad sebou, v tomto případě tedy nad svým tělem. (Grogan, S., 2000: 15) Společensky přijímaný ideál krásy je štíhlý, až skoro „vyhublý“. Společnost staví štíhlost do pozice zdravého životního stylu a nadváhu považuje za známku nemoci. Štíhlost je v dnešní společnosti brána jako zdravá a atraktivní, oproti tomu nadváha je brána jako sociální hendikep a je chápána jako selhání jedince, jeho vůle, kontroly nad svým tělem. Společnost klade přílišný důraz na vnější vzhled. (Krch, F. D., 2002: 36)

Díky společenské zaujatosti a propagaci štíhlosti vznikají i předsudky vůči lidem s nadváhou. Je jim milně přisuzována lenost, hloupost, neúspěch, nemoci atd. a jejich nadváha je dávána za vinu jim, i když se u nemalé části lidí s nadváhou jedná např. o genetickou dispozici. S těmito předsudky se můžeme setkat již u malých dětí a dokonce i u lidí, kteří sami trpí nadváhou, což vyplynulo z výzkumu, který byl prováděn u amerických a australských vysokoškolských studentů. (Grogan, S., 2000: 15)

Společnost prosazuje štíhlý ideál krásy, který je prostřednictvím médií propagován. Tímto vším vytváří společnost nemalý tlak na individuální psychiku jednotlivce.

3.2. Tlak médií

Média mají výraznou zásluhu na dnešní idealizaci štíhlosti. Prostřednictvím médií je štíhlý ideál krásy propagován a dotýká se celé veřejnosti. Jelikož se média, ať už je to televize, časopisy nebo internet, dotýkají všech, z velké části tak mohou ovlivňovat postoje veřejnosti vůči preferencím tvaru postavy. (Benešová, D., 2003: 6-7)

Ženy jsou v médiích zobrazovány jako štíhlé, někdy až vyhublé, přičemž muži jsou zobrazováni s váhou normální. Z toho vyplývá, že na ženy je kladen větší společenský tlak ohledně dosažení určité postavy. (Claudie-Pierre, P., 2001: 83) V médiích jsou zobrazovány štíhlé ženy, které jsou nám dávány za vzor,

jemuž se chceme přiblížit. Ženské štíhlé tělo je propagováno v televizi především v rámci reklam, v časopisech se jedná hlavně o rubriky módy.

S tématem mentální anorexie se můžeme setkat právě i v módních časopisech, ale paradoxem je, že i když se časopisy mentální anorexií zabývají, tak se v nich stále objevují vyhublé modelky. Co je dále zarážející, je fakt, že když je nějaká známá osobnost v časopise označena za anorektickou, ta samá osoba je o pár stránek dál vyzdvižována jako módní ikona s dokonalou postavou. (časopis JOY, duben 2008)

3.2.1. Účinky médií na jedince

„Neschopnost vyrovnat se ideálu vede k sebekritice, pocitům viny a k oslabení sebevědomí.“ [Grogan, S., 2000: 88]

Účinky médií můžeme vysvětlit na základě dvou teorií, a to Festingerově teorii společenského srovnání a Markusově teorii vlastního Já. (Grogan, S., 2000: 88)

Festingerova teorie společenského srovnání

Podle Festingera každý člověk potřebuje objektivní zhodnocení svých postojů a schopností. Jestliže není jedinec schopen zhodnocení, snaží se hodnotit prostřednictvím srovnávání s jinými lidmi. V případě médií lidé mohou používat pro srovnání právě štíhlé modelky, které jsou zde zobrazovány. (Grogan, S., 2000: 89)

Markusova teorie vlastního Já

Markusova teorie vlastního Já se zabývá tím, jak jedinec zpracovává obsah mediálního sdělení. Hlavním zájmem je způsob, jakým jsou mediální sdělení včleňována do individuální představy o vlastním Já a jakým způsobem tyto představy ovlivňují.

Philips Myers a Frank Biocca Markusovu teorii vlastního Já upravili tak, aby působení společenských tlaků na obraz vlastního těla vysvětlila. Je to mentální obraz, který si jedinec vytváří o znacích, jenž ho odlišují od ostatních. Jedná se o aspekty, které tvoří pocit vlastního Já. (Grogan, S., 2000: 89)

3.2.2. Dietní průmysl

Média nám dokáží vnutit vše, dokonce i to, že po použití nějakého krému zeštíhlíme, nebo že prostřednictvím tablet na hubnutí bez jakékoli námahy shodíme přebytečná kila a přiblížíme se tak tolik vytouženému ideálu štíhlého těla. Média nám říkají, že dokážeme vše, co chceme. Apelují tak na lidskou vůli, kdy při neúspěchu zhubnout, lidé dávají fakt, že nezhubli, za vinu sobě a své slabé vůli. (Benešová, D., 2003: 6-7)

Společensky uznávaného štíhlého ideálu krásy v dnešní době využívá dietní průmysl, který prostřednictvím reklam, které se objevují v médiích, propaguje různé dietní výrobky, jež nám mají pomoci dosáhnout toužené ideální postavy. Těchto reklam je v médiích nespočetně mnoho a ovlivňují spolu se štíhlými ženami zobrazovanými v médiích náš postoj k vnímání vlastního těla. Tyto reklamy propagují nejrůznější dietní výrobky přes tablety na hubnutí, až po různé light výrobky. *„Knihy, dietní programy a dietní potraviny jsou prodávány veřejnosti, která „si připadá tlustá“.“* [Grogan, S., 2000: 26] V reklamách na dietní výrobky se objevují štíhlé modelky, které nám v reklamě říkají, že přibraly a potřebují shodit. Například reklama na cereální lupínky,⁸ kde si štíhlá modelka stoupá na váhu, která jí hlásí „přírůstek“ váhy, je naprosto absurdní. Modelka, jež hraje v této reklamě by spíše potřebovala přibrat než zhubnout.

Většina lidí drží dietu ne ze zdravotních důvodů, ale pouze z estetického hlediska, protože si připadají tlustí. Jsou to lidé, kteří mají převážně normální váhu. (Grogan, S., 2000: 26)

V reklamách se převážně setkáváme s nezdravými, redukčními dietami. Jsou to různé módní diety, jako je např. dieta hollywoodských hvězd nebo diety složené pouze z ovoce atd. Jedná se o diety, které nemají dlouhodobé trvání, neboť tělo si při takové redukční dietě ukládá tuky „na horší časy“, aby mělo při dalším hladovění z čeho „žít“. Jakmile se po dietě člověk vrátí k normální stravě, shozená kila nabere znovu a k tomu ještě něco navíc, je to tzv. JoJo efekt. Tyto nezdravé diety mohou způsobit i zdravotní obtíže.

---

⁸ Televizní reklama na Fitness cereální lupínky.

Není proto tedy výjimkou, že stálé pokusy zhubnout přerostou až v poruchy příjmu potravy. (Benešová, D., 2003: 7)

„Vytváří si pro sebe svůj vlastní trh, který zaručuje, že se ženy budou stále cítit tlusté a budou stále podporovat dietní průmysl.“ (Olgdenová, 1992, s.48) [Grogan, S., 2000: 27] Toto souvisí se spokojeností žen s vlastním tělem.

V knize *Body Image*⁹ jsou uvedeny dva výzkumy, které se zabývaly spokojeností s vlastním tělem u žen. Šlo o dotazníkové šetření, které zkoumalo vztah Tělo – Já. Toto šetření mělo za cíl zjistit spokojenost s vlastním tělem a jeho částmi u žen. Další výzkum byl prováděn na základě polostrukturovaných nebo nestrukturovaných rozhovorů.

Dotazníkové šetření bylo prováděno mezi čtenářkami časopisu *Psychology Today*. Bylo zjištěno, že *„55 procent žen je nespokojeno se svojí tělesnou hmotností, 45 procent se svalovým tonusem, 32 procent s horní částí trupu, 57 s prostřední částí trupu, 50 procent se spodní částí trupu a 38 procent se svým celkovým vzezřením.“ (Cash et al., 198) [Grogan, S., 2000: 33]* Nejvíce byly ženy nespokojeny s problémovými partiemi, tedy břichem, boky a hýžděmi.

Výzkum prováděný na základě rozhovorů potvrdil, že většina britských žen je nespokojena se svojí postavou.

Ženy také hovořily o vlivu modelek, jež jsou zobrazovány v médiích. Ženy uváděly například:

„Dříve jsem si myslela, nojo, modelky, perfektní postava. Ale teď se na ně někdy dívám a myslím si: ne. Jsou až moc hubené. Fakt moc hubené.“ (17) [Grogan, S., 2000: 38]

Jiným ženám se modelky zdají být také hubené, ale zároveň by se jim chtěly podobat.

„Je mi z nich nanic. Jsou moc hubené. Ale udělala bych cokoli, abych měla takovou postavu.“ (25) [Grogan, S., 2000: 38]

---

⁹ GROGAN, SARAH. *Body Image. Psychologie nespokojenosti s vlastním tělem*. Grada Publishing, 2000, Praha 7

4.1. Pro „ana“ komunity

Na internetu se čím dál častěji objevují tzv. pro „ana“ blogy (<http://for-ana.blog.cz/>, <http://blog-ana.blog.cz/>, <http://jenny-ana.blog.cz/>, ...), které jsou zakládány dívkami podporujícími a většinou i trpícími mentální anorexií. Tyto dívky mentální anorexií nepovažují za nemoc, ale za „životní styl“. Nebezpečí těchto komunit tkví v tom, že dívky zde získávají podporu a pocit, že nedělají špatnou věc. Na těchto stránkách se dívky ve svém úsilí zhubnout vzájemně podporují a dodávají si sílu. Na stránkách zveřejňují své úspěchy i neúspěchy při hubnutí, rady jak nejlépe zhubnout a své hubnutí skrýt před rodiči a v neposlední řadě i své jídelníčky skládající se pouze z minima potravy.¹⁰

Na těchto stránkách se také v hojném počtu objevují různá motta jako např.:

„Raději budu mrtvá než tlustá!“

„Hladovění a odmítání je důkazem silné vůle!“

„Být hubená je důkaz sebekontroly a vlády nad svým životem.“

„Hlad bolí, ale štíhlost za to stojí!“¹¹

Další součástí pro „ana“ blogů je tzv. „thinspo“ nebo-li thininspiration. Tento název používají dívky vlastníci blogy pro označení fotografií jejich ideálů krásy. Většinou jsou jako thininspiration označovány modelky a slavné osobnosti, ale můžeme zde objevit i „real girl“, skutečné dívky, jež jsou vyhublé na kost.

---

¹⁰ www.encyklopedie.seznam.cz [online]. 1996-2009 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/535534-pro-ana>>.

www.wikipedia.org [online]. 2002 [cit. 2009-03-01]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ment%C3%A1ln%C3%AD_anorexie>.

¹¹ www.missy-michelle.vzpomina.cz/ [online]. 2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://missy-michelle.vzpomina.cz/256-a-dost.html>>.

A právě nad těmito fotkami se dívky, které navštěvují tyto blogy rozplývají a těmto „ideálům“ se chtějí přiblížit. Díky thinpiration jsou dívky motivovány k dosažení svého cíle a to je, být hubené.¹²

---

¹² *Slecna.info* [online]. 2007-2008 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://slecna.info/vztahy-duse/6-duvodu-proc-je-%E2%80%9Ethinspiration%E2%80%9C-postavene-na-hlavu/>>.

www.encyklopedie.seznam.cz [online]. 1996-2009 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/535534-pro-ana>>.

5.1. Empirické šetření s názvem Možnost výskytu mentální anorexie u dívek ve věku 14 a 15 let: souvislost s přijímaným ideálem krásy a rodinným zázemím

5.1.1. Cíl výzkumu

Cílem mého výzkumu je zjistit:

1. v jakém věku (14 a 15 let) je u dívek z Jiráskovy základní školy ve Vysokém Mýtě a Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích pravděpodobnější možnost výskytu mentální anorexie a zda jsou v jejich rodině nějaké faktory, které by právě možnost výskytu mentální anorexie podmiňovaly,
2. do jaké míry je vnímání jejich těla ovlivněno dnešním „hubeným“ ideálem krásy, zastoupeným modelkami propagovanými prostřednictvím médií.

5.1.2. Hypotézy

H1: Dívky ve věku 15 let se zaobírají svojí postavou více, než dívky ve věku 14 let.

H2: Dívky ve věku 15 let mají větší tendence hubnout, než dívky ve věku 14 let.

H3: Držení diet u více jak 50% dívek je spojeno s držením diet a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině.

H4: Více jak polovina dívek ve věku 14 a 15 let je nespokojena se svojí postavou.

H5: Dívkám ve věku 14 - 15 let se líbí právě postavy modelek, jež jsou označovány za ideály krásy. Zároveň si většina dívek myslí, že se tato štíhlá postava líbí jejich chlapeckým vrstevníkům.

H6: Alespoň 1/3 dívek ve věku 14 a 15 let se setkává nebo se dříve setkala s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy a většina těchto dívek tyto narážky nese/nesla těžce.

5.1.3. Metodologie výzkumu

Průzkum v rámci mé praktické části bakalářské práce byl prováděn na základě anonymních dotazníků, které obsahovaly celkově 22 otázek. Z toho bylo 21 otázek uzavřených a jedna otevřená, na kterou měly dívky dle vlastního mínění odpovídat, jaká se líbí postava jejich chlapeckým vrstevníkům. Vyplnění dotazníku trvalo přibližně 10 – 15 minut.

Jako cílový vzorek jsem si vybrala dívky, neboť mentální anorexie se dotýká především jich. U chlapců je výskyt této nemoci minimální. Respondenty jsem vybírala pomocí kvótního výběru, kdy kvótou byl věk dívek, a to 14 a 15 let, tedy dívky z 8. a 9. tříd. Tento věk jsem si vybrala z důvodu toho, že právě dívky ve věku 14 a 15 let jsou mentální anorexií ohroženy nejvíce.

Abych měla možnost srovnání, respondentky jsem vybírala na dvou základních školách a to na Základní škole Jiráskově ve Vysokém Mýtě a Základní škole Bratranců Veverkových v Pardubicích. Před vlastním výzkumem jsem provedla pilotáž na vzorku 15 dívek. Jelikož nenastal žádný problém, přistoupila jsem tedy k výzkumu vlastnímu. Rozdání dotazníků do tříd proběhlo v měsíci únoru tohoto roku a to v termínu od 2. 2. – 14. 2. 2009.

Na každé škole byly dotazníky rozdány do třech osmých a do třech devátých tříd. Dotazníky byly dívkám rozdány v rámci tělesné výchovy bez mé účasti jak na Základní škole ve Vysokém Mýtě, tak i na Základní škole v Pardubicích. Tímto jsem chtěla zachovat naprostou anonymitu dívek.

Vyplněno bylo celkem 116 dotazníků, z toho 58 dotazníků ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě (35 dotazníků od dívek ve věku 14 let, 23 dotazníků od dívek ve věku 15 let) a 58 dotazníků ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích (34 dotazníků od dívek ve věku 14 let, 24 dotazníků od dívek ve věku 15 let). Předpokládaný počet respondentek byl vyšší než návratnost, což proběhla zapříčiněno chřipkovou epidemií.

Analýza zjištěných výsledků

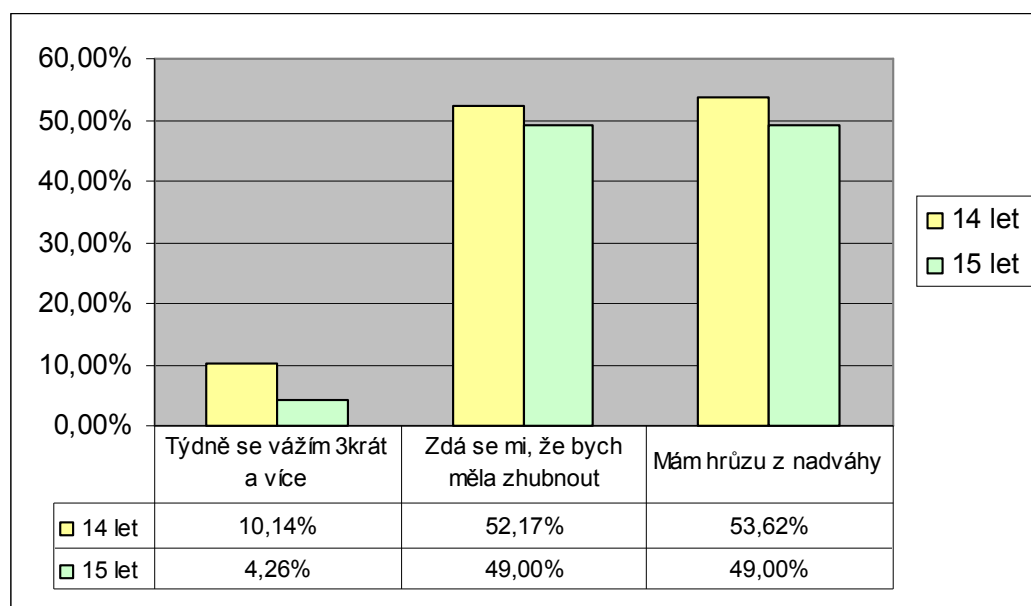
Ke zhodnocení dat z dotazníků byly použity tabulky a grafy, kde jsou data uvedena v relativních číslech.

H1: Dívky ve věku 15 let se zaobírají svojí postavou více, než dívky ve věku 14 let.

Tabulka č. 1: V jaké míře věnují dívky pozornost svému tělu.

Věk	Týdně se vážím 3krát a více	Zdá se mi, že bych měla zhubnout	Mám hrůzu z nadváhy
14 let	10,14%	52,17%	53,62%
15 let	4,26%	49,00%	49,00%

Graf č. 1

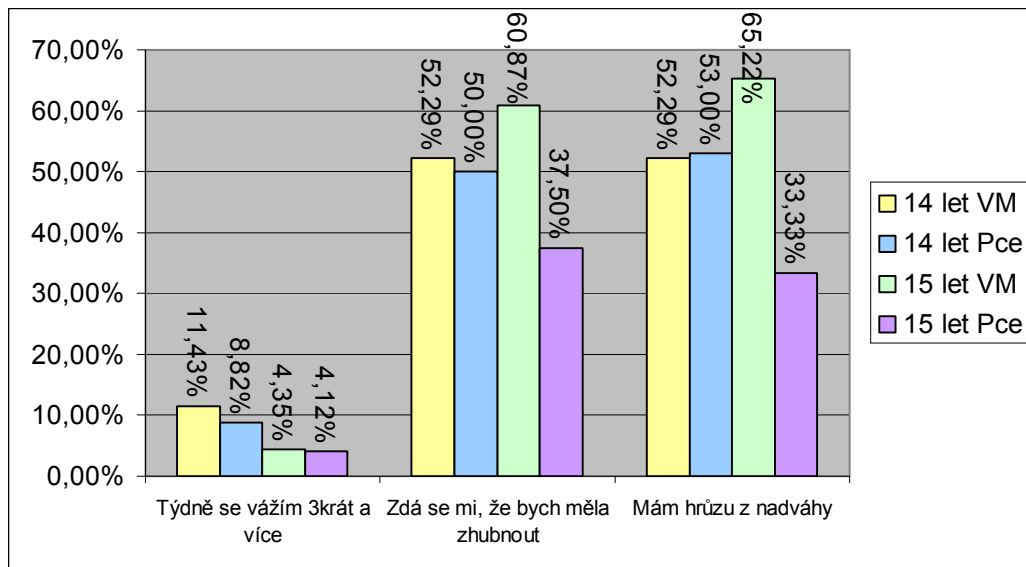

Jak je z grafu patrné, dívky ve věku 14 let mají větší tendence zaobírat se svým tělem než dívky ve věku 15 let. Více 14-ti letých dívek se váží 3krát týdně více, větší procento z nich má pocit, že by mělo zhubnout a také větší část dívek ve věku 14 let má hrůzu z nadváhy, než dívky 15-ti leté. Z toho tedy vyplývá, že data hypotézu **nepotvrzují**.

Tabulka č. 2: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	Týdně se vážím 3krát a více	Zdá se mi, že bych měla zhubnout	Mám hrůzu z nadváhy
14 let VM ¹³	11,43%	52,29%	52,29%
14 let Pce ¹⁴	8,82%	50,00%	53,00%
15 let VM	4,35%	60,87%	65,22%
15 let Pce	4,12%	37,50%	33,33%

Graf č. 2

V tomto srovnání je patrné, že dívky ve věku 14 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se zaobírají svojí postavou více, než dívky 14-ti leté ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích. Dívky ve věku 14 let z Vysokého Mýta kontrolují svoji váhu ve větší míře a také se více těmto dívkám zdá, že by měly zhubnout. 53,00% dívek z Pardubic ku 52,29% dívek z Vysokého Mýta má hrůzu z nadváhy. To je jediné tvrzení, ve kterém 14-ti leté dívky ze ZŠ v Pardubicích převyšují dívky v tom samém věku ze ZŠ ve Vysokém Mýtě.

15-ti leté dívky ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě mají podle grafu větší starost o svoji postavu, než dívky 15-ti leté ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích, převyšují je ve všech třech tvrzeních.

¹³ VM = Vysoké Mýto.

¹⁴ Pce = Pardubice.

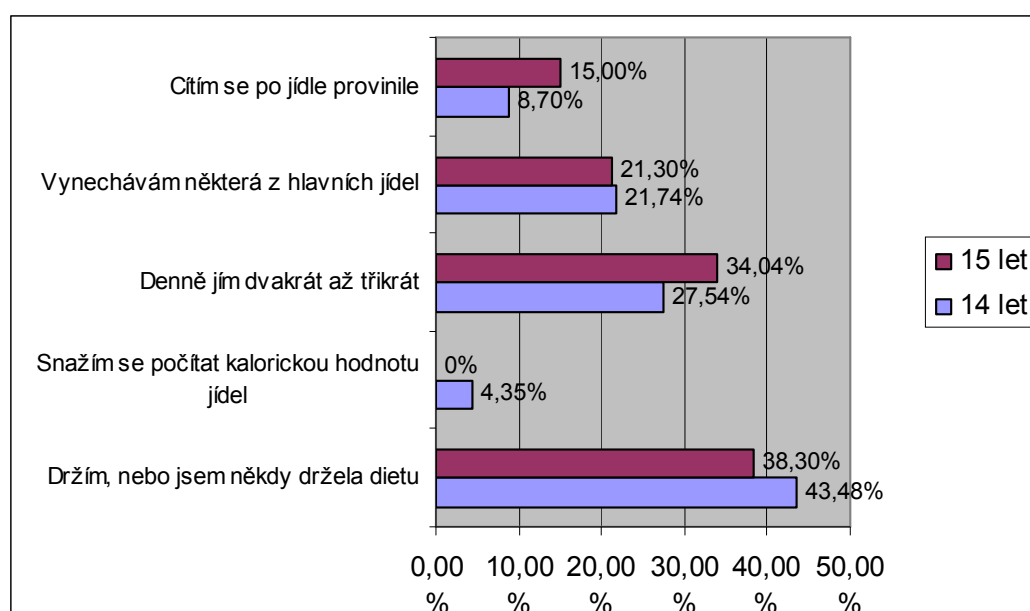
Celý tento graf vypovídá o tom, že dívky ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se více zaobírají svým tělem, než dívky ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích.

H2: Dívky ve věku 15 let mají větší tendence hubnout, než dívky ve věku 14 let.

Tabulka č. 3: Jídelní návyky dívek ve věku 14 a 15 let.

Věk	Držím, nebo jsem někdy držela dietu	Snažím se počítat kalorickou hodnotu jídel	Denně jím dvakrát až třikrát	Vynechávám některá z hlavních jídel	Cítím se po jídle provinile
14 let	43,48%	4,35%	27,54%	21,74%	8,70%
15 let	38,30%	0%	34,04%	21,30%	15,00%

Graf č. 3

Dietu drží, nebo někdy drželo z celkového počtu 116 respondentů 41,40% dívek. Graf vypovídá, že držení diet u dívek ve věku 14 let se vyskytuje ve větší míře (43,48%), než u dívek 15-ti letých (38,30%). Více 14-ti letých dívek, než 15-ti letých, se také snaží počítat kalorickou hodnotu jídel a vynechávají některá z hlavních jídel (snídaně, oběd, večeře).

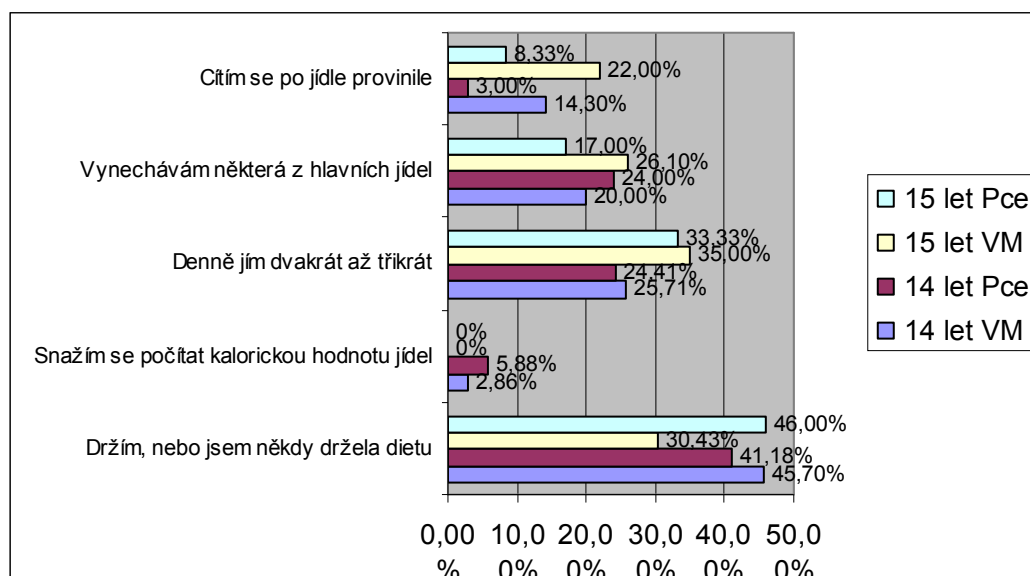
Odpověď 'denně jím dvakrát až třikrát' označilo 34,04% dívek ve věku 15 let, tedy o 6,50% více, než dívek 14-ti letých. Dívky ve věku 15 let se dále potom ve větší míře, než dívky 14-ti leté, cítí po jídle provinile.

Dle těchto dat se hypotéza **nepotvrdila**.

Tabulka č. 4: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	Držím, nebo jsem někdy držela dietu	Snažím se počítat kalorickou hodnotu jídel	Denně jím dvakrát až třikrát	Vynechávám některá z hlavních jídel	Cítím se po jídle provinile
14 let VM	45,70%	2,86%	25,71%	20,00%	14,30%
14 let Pce	41,18%	5,88%	24,41%	24,00%	3,00%
15 let VM	30,43%	0%	35,00%	26,10%	22,00%
15 let Pce	46,00%	0%	33,33%	17,00%	8,33%

Graf č. 4

Z tohoto grafu je patrné, že dívky ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě ve věku 14 let převyšují dívky 14-ti leté ze Základní školy Bratraců Veverkových z Pardubic ve třech tvrzeních a to v tom, že jich více drží nebo někdy drželo dietu, více z nich uvedlo, že denně jí dvakrát až třikrát a dále potom větší počet z nich se po jídle cítí provinile. Více dívek 14-ti letých ze Základní školy v Pardubicích se snaží počítat kalorickou hodnotu jídel a také jich více vynechává některá z hlavních jídel (snídaně, oběd, večeře), než dívky 14-ti leté ze Základní školy ve Vysokém Mýtě.

15-ti leté dívky ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě a dívky ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích nepočítají kalorickou hodnotu jídel. Dívky 15-ti leté ze Základní školy v Pardubicích převyšují dívky v tom samém věku ze Základní školy ve Vysokém Mýtě pouze v jednom tvrzení a to v tom, že více z nich drží, nebo někdy drželo dietu. V ostatních třech tvrzeních převažují dívky ze základní školy ve Vysokém Mýtě.

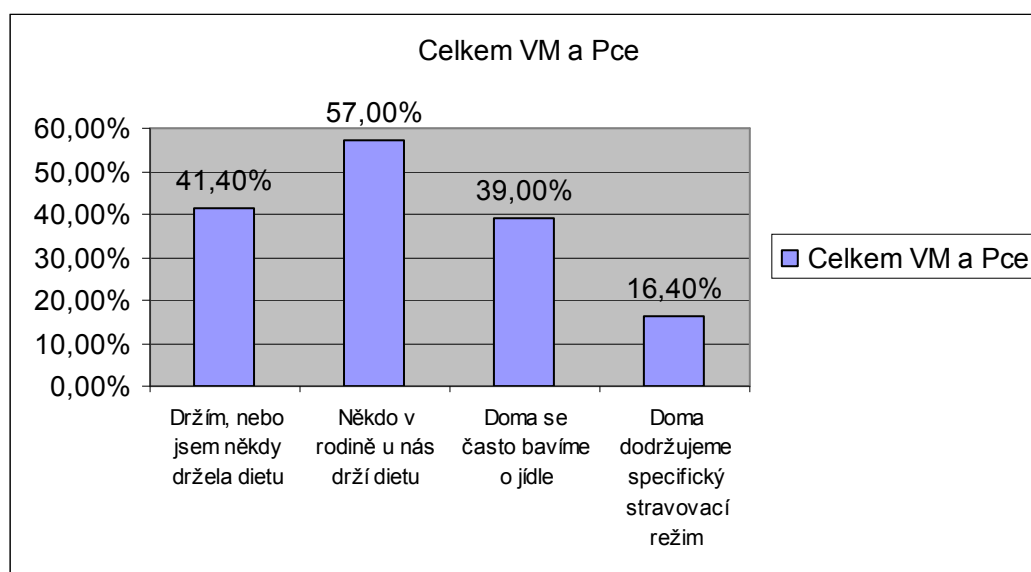
Data tedy nasvědčují tomu, že dívky ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě mají větší tendence hubnout, než dívky 14-ti leté a 15-ti leté ze Základní školy Bratřanců Veverkových z Pardubic.

H3: Držení diet u více jak 50% dívek je spojeno s držením diet a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině.

Tabulka č. 5: Držení diet dívek a jídelní návyky v jejich rodině.

Věk	Držím, nebo jsem někdy držela dietu	Někdo v rodině u nás drží dietu	Doma se často bavíme o jídle	Doma dodržujeme specifický stravovací režim
Celkem VM a Pce	41,40%	57,00%	39,00%	16,40%

Graf č. 5

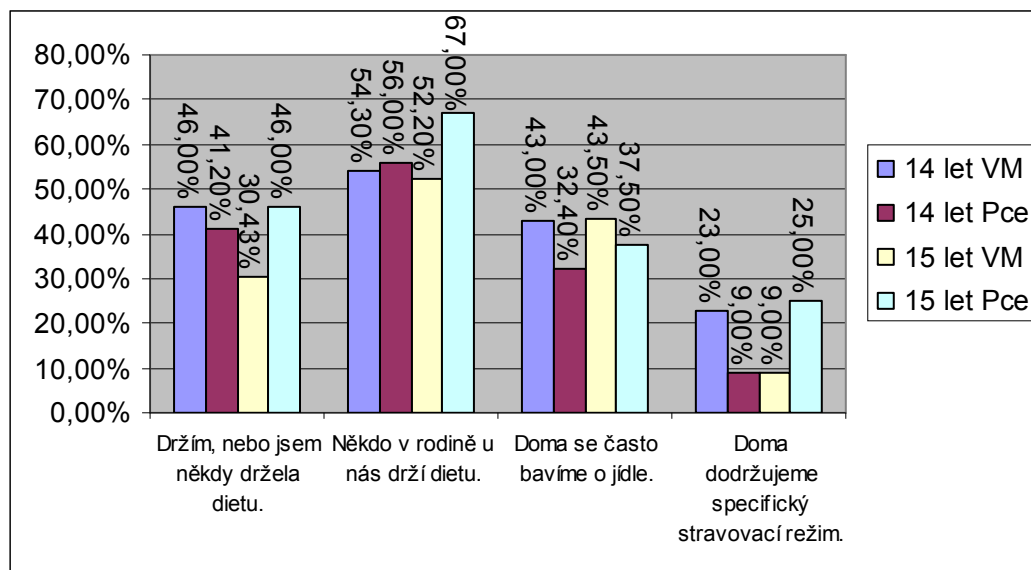

Zde je patrné, že celkový počet dívek, které drží nebo někdy dietu držely, činí 41,40%. Nadpoloviční většina dívek uvedla, že v jejich rodině někdo drží nebo držel dietu, u 39,00% dívek se doma baví často o jídle a u 16,40% dívek doma dodržují nějaký specifický stravovací režim.

Tabulka č. 6: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	Držím, nebo jsem někdy držela dietu	Někdo v rodině u nás drží dietu	Doma se často bavíme o jídle	Doma dodržujeme specifický stravovací režim
14 let VM	46,00%	54,30%	43,00%	23,00%
14 let Pce	41,20%	56,00%	32,40%	9,00%
15 let VM	30,43%	52,20%	43,50%	9,00%
15 let Pce	46,00%	67,00%	37,50%	25,00%

Graf č. 6

Dívky 14-ti leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě drží nebo držely častěji diety, než dívky ve věku 14 let ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích. Také je zřejmé, že u dívek ve věku 14 let ze Základní školy ve Vysokém Mýtě probíhá doma častější konverzace týkající se jídla a dále také u více 14-ti letých dívek z Vysokého Mýta doma dodržují nějaký specifický stravovací režim, než u dívek ve věku 14 let ze Základní školy v Pardubicích. Naopak více dívek z Pardubické základní školy uvedlo, že u nich v rodině někdo držel nebo drží dietu.

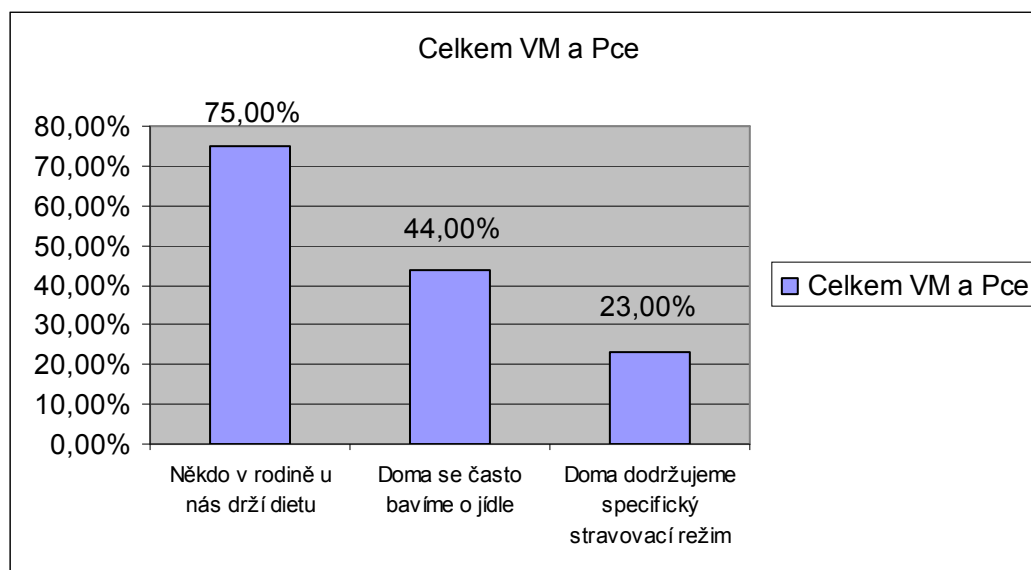
Dívky 15-ti leté ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích převyšují dívky 15-ti leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě ve třech tvrzeních a to v tom, že drží nebo někdy držely dietu, že u nich v rodině někdo drží nebo držel dietu a dále potom v dodržování nějakého specifického stravovacího režimu doma. Dívky ze Základní školy ve Vysokém Mýtě mají převahu pouze v jednu bodě a to v tom, že se doma baví často o jídle.

Z grafu tedy vyplývá, že dívky ve věku 14 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě převyšují dívky 14-ti leté ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích a dívky ve věku 15 let z Pardubické základní školy Bratřanců Veverkových převyšují dívky 15-ti leté ze Základní školy ve Vysokém Mýtě.

Tabulka č. 7: Souvislost mezi držením diet dívek a držením diet a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině.

Věk	Někdo v rodině u nás drží dietu	Doma se často bavíme o jídle	Doma dodržujeme specifický stravovací režim
Celkem VM a Pce	75,00%	44,00%	23,00%

Graf č. 7

Z celkového počtu 48 dívek, které držely nebo drží dietu, se u 36 (75,00%) z nich ukázalo, že někdo v rodině drží nebo držel dietu, u 21 (44,00%) z celkového počtu dívek držících dietu se doma baví často o jídle a u 11 (23,00%) dívek doma dodržují nějaké specifické stravovací návyky.

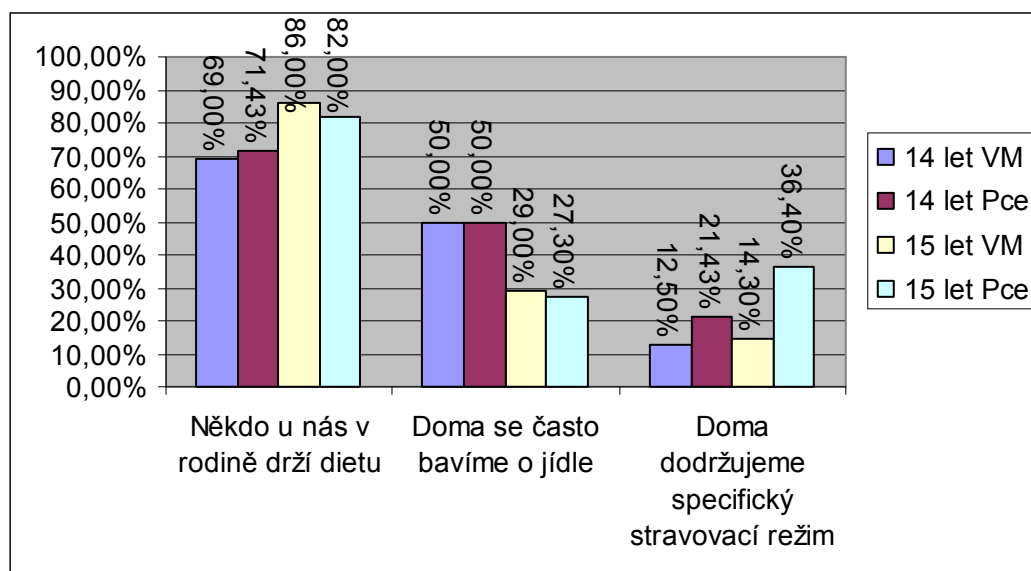
Z tohoto grafu je tedy patrná možnost souvislosti mezi držení diet u dívek a držení diet v jejich rodině (u 75,00% dívek, jež drží nebo někdy držely dietu, je zmíněno držení diet v jejich rodině). Data hypotézu **potvrzují**.

Druhá část hypotézy, tedy souvislost s držením diet u dívek a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině data **nemohou potvrdit, ani vyvrátit**.

Tabulka č. 8: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	Někdo u nás v rodině drží dietu	Doma se často bavíme o jídle	Doma dodržujeme specifický stravovací režim
14 let VM	69,00%	50,00%	12,50%
14 let Pce	71,43%	50,00%	21,43%
15 let VM	86,00%	29,00%	14,30%
15 let Pce	82,00%	27,30%	36,40%

Graf č. 8

Nejvíce dívek, které uváděly, že u nich v rodině někdo drží nebo držel dietu, byly dívky 15-ti leté. Z toho největší počet z nich byly žákyně Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě. Doma se často bavíme o jídle, toto tvrzení označilo více dívek 15letých ze Základní školy ve Vysokém Mýtě, než dívky ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích a to v poměru 29,00% ku 27,30%. Doma dodržuje specifický stravovací režim více dívek ve věku 15 let z Pardubické základní školy.

Z grafu je patrné, že u více dívek ve věku 14 let ze základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích drží nebo držel někdo v rodině dietu, než u dívek 14-ti letých ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě. U poloviny

dívek ve věku 14 let, jež drží nebo někdy držely dietu, jak ze Základní školy v Pardubicích, tak ze Základní školy ve Vysokém Mýtě, se doma často baví o jídle. Dále potom více dívek 14-ti letých z Pardubické základní školy, než dívek ze Základní školy ve Vysokém Mýtě uvádí, že doma dodržují nějaký specifický stravovací režim.

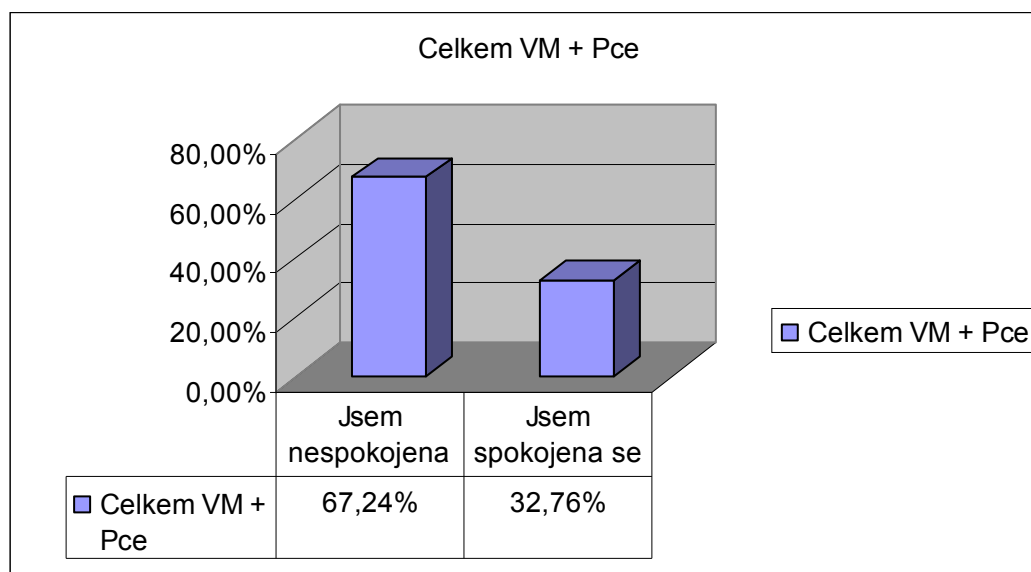
Větší možnost souvislosti mezi držením diet u dívek a držením diet v jejich rodině a velkým zájmem o jídlo je u dívek 15-ti letých ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě, než u dívek 15letých ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích. Naopak u dívek ve věku 14 let je větší možnost souvislosti u dívek ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích.

H4: Více jak polovina dívek ve věku 14 a 15 let je nespokojena se svojí postavou.

Tabulka č. 9: Spokojenost s vlastním tělem.

Věk	Jsem nespokojena se svojí postavou	Jsem spokojena se svojí postavou
Celkem VM a Pce	67,24%	32,76%

Graf č. 9

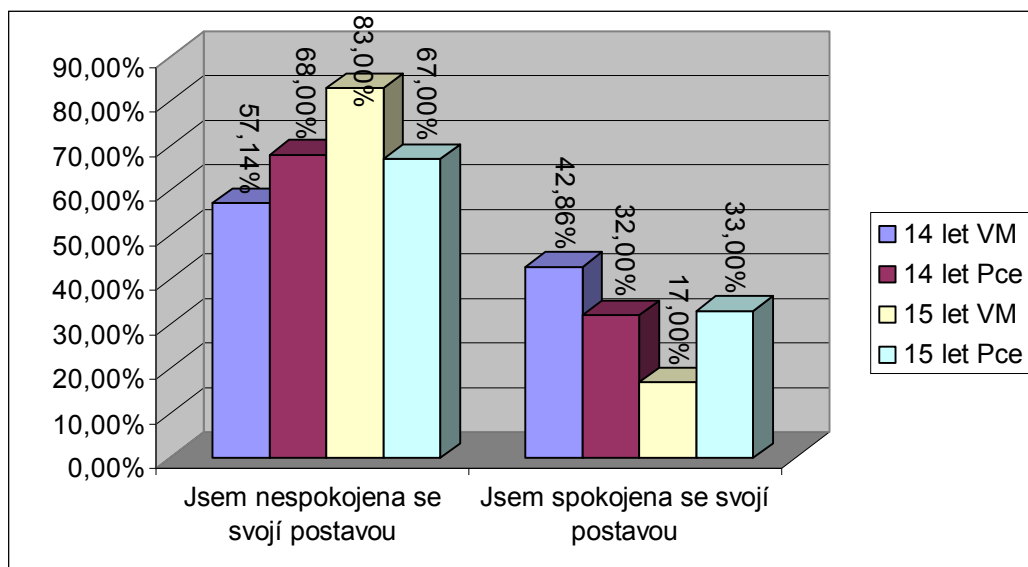
Z grafu je jasné, že více jak polovina dívek a to 67,24%, je nespokojena se svojí postavou.

Data hypotézu **potvrzují**.

Tabulka č. 10: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	Jsem nespokojena se svojí postavou	Jsem spokojena se svojí postavou
14 let VM	57,14%	42,86%
14 let Pce	68,00%	32,00%
15 let VM	83,00%	17,00%
15 let Pce	67,00%	33,00%

Graf č. 10

Zde je zřejmé, že nespokojeny se svojí postavou jsou nejvíce dívky 15-ti leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě a to v poměru 83,00% ku 67,00% dívek ve věku 15 let ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích.

Dívky ve věku 14 let ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích jsou naopak o 10,86% více nespokojeny se svojí postavou, než dívky v tom samém věku ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě.

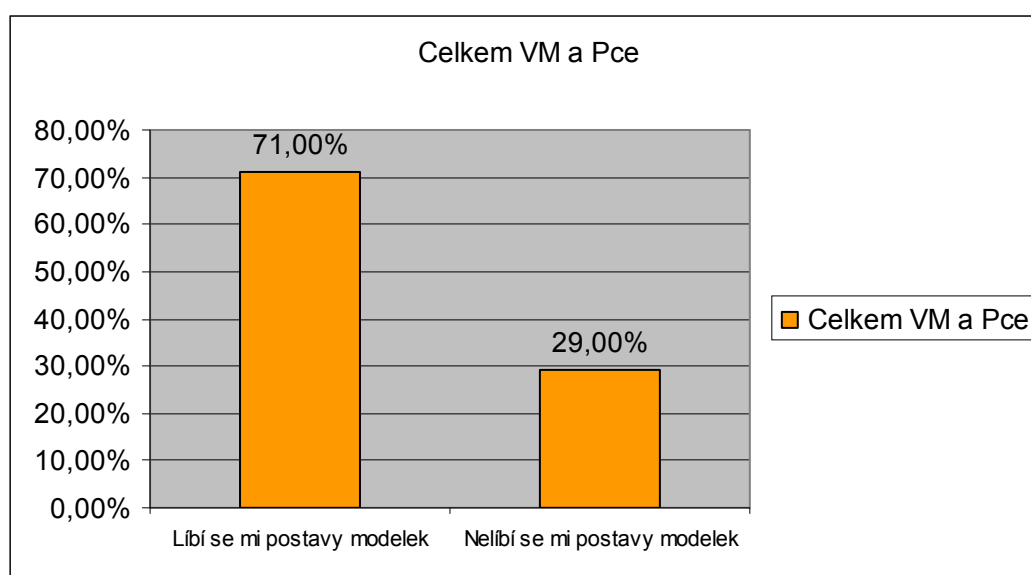
Z grafu je tedy zřejmé, že dívky ve věku 14let ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích jsou se svojí postavou nespokojeny více, než dívky z Jiráskovy základní školy ve Vysokém Mýtě. Co se týče dívek ve věku 15 let, je zde realita opačná.

H5: Dívkám ve věku 14 - 15 let se líbí právě postavy modelek, jež jsou označovány za ideály krásy. Zároveň si většina dívek myslí, že se tato štíhlá postava líbí jejich chlapeckým vrstevníkům.

Tabulka č. 11: Vliv ideálu krásy.

Věk	Líbí se mi postavy modelek	Nelíbí se mi postavy modelek
Celkem VM a Pce	71,00%	29,00%

Graf č. 11

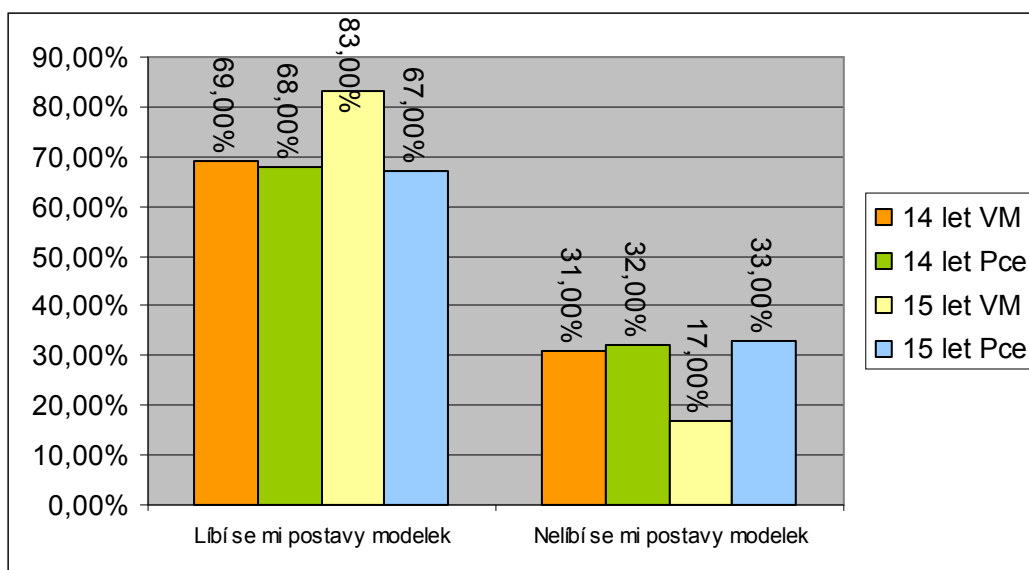

Z grafu vyplývá, že většině dívek (71,00%) ve věku 14 a 15 let se líbí postavy modelek, jež jsou označovány za ideály krásy. Data hypotézu **potvrzují**.

Tabulka č. 12: Srovnání dle věku a místa školy

Věk	Líbí se mi postavy modelek	Nelíbí se mi postavy modelek
14 let VM	69,00%	31,00%
14 let Pce	68,00%	32,00%
15 let VM	83,00%	17,00%
15 let Pce	67,00%	33,00%

Graf č. 12

O pouhé jedno procento se více dívkám 14-ti letým ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě líbí postavy modelek, než dívkám v tomtéž věku ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích.

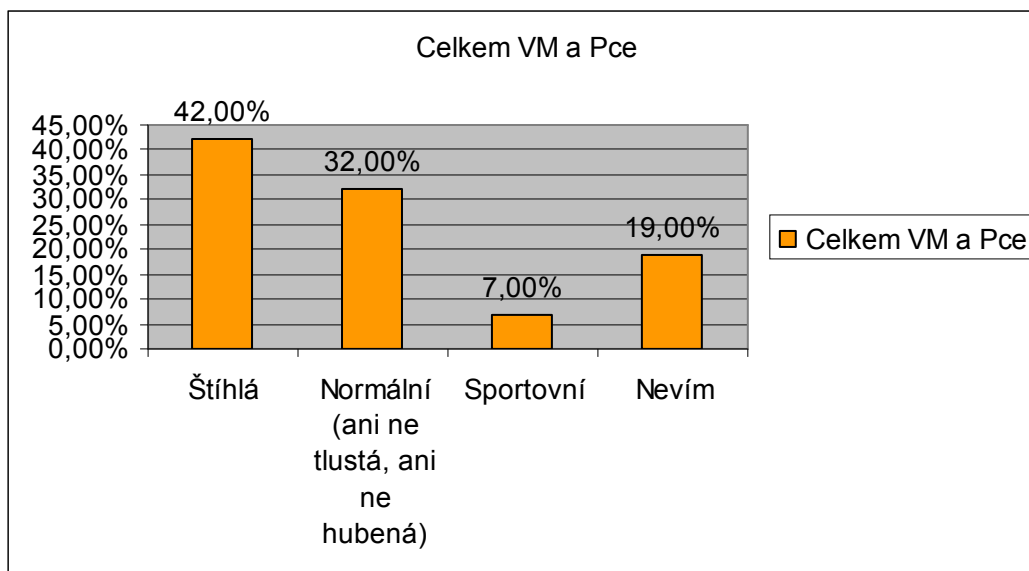
U dívek 15-ti letých je tento rozdíl větší, o 16,00 % více dívkám ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se líbí postavy modelek, než dívkám ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích.

Data tedy ukazují, že více dívkám ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se líbí postavy modelek, než dívkám ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích.

Tabulka č. 13: Obliba dívčí postavy u chlapců.

Věk	Štíhlá	Normální (ani ne tlustá, ani ne hubená)	Sportovní	Nevím
Celkem VM a Pce	42,00%	32,00%	7,00%	19,00%

Graf č. 13

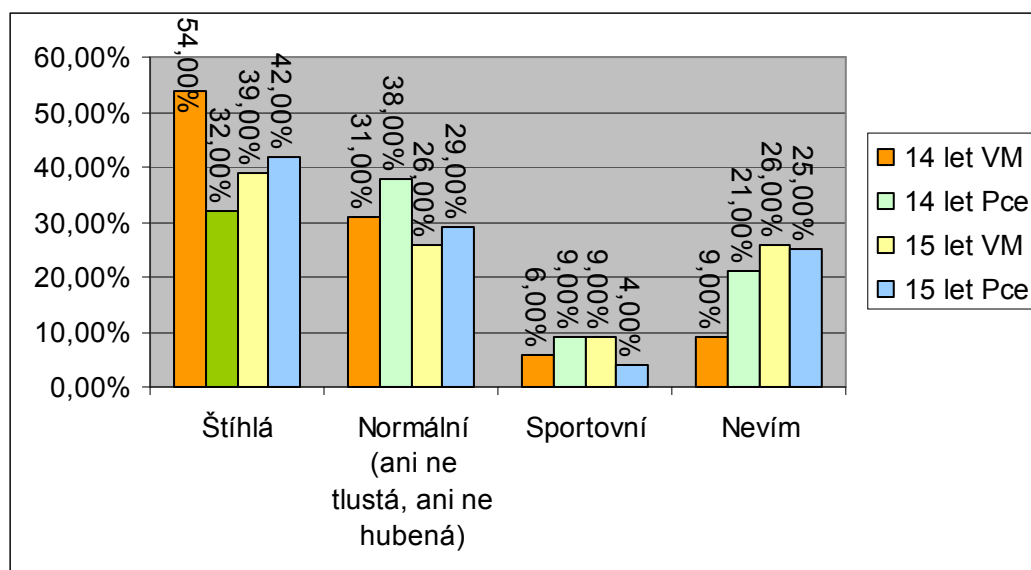

Z tohoto grafu je patrné, že většina dívek se domnívá, že jejich chlapeckým vrstevníkům se líbí u dívek štíhlá postava. Dále dívky uváděly, že chlapcům se líbí postava normální (ani ne tlustá, ani ne hubená). To se domnívá 32,00% dívek. 7,00% dívek si myslí, že se chlapcům u dívek líbí postava sportovní a zbytek neví. Data hypotézu **potvrzují**.

Tabulka č. 14: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	Štíhlá	Normální (ani ne tlustá, ani ne hubená)	Sportovní	Nevím
14 let VM	54,00%	31,00%	6,00%	9,00%
14 let Pce	32,00%	38,00%	9,00%	21,00%
15 let VM	39,00%	26,00%	9,00%	26,00%
15 let Pce	42,00%	29,00%	4,00%	25,00%

Graf č. 14

Graf vypovídá o tom, že nejvíce dívek, které si myslí, že jejich chlapeckým vrstevníkům se u dívek líbí štíhlá postava, jsou dívky 14-ti leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě. Převyšují tak dívky ve věku 14 let ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích o 21,00%. Naopak nejvíce dívek ze Základní školy v Pardubicích ve věku 14 let si myslí, že jejich chlapeckým vrstevníkům se líbí u dívek postava normální (ani ne tlustá ani ne hubená). Dále potom 6,00% dívek ze Základní školy ve Vysokém Mýtě ku 9,00% dívek ze základní školy v Pardubicích se domnívá, že chlapcům se u dívek líbí postava sportovní, zbytek dívek neví.

Nejvíce 15-ti letých dívek, které se domnívají, že jejich chlapeckým vrstevníkům se u dívek líbí postava štíhlá je ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích. Dále potom si více dívek ve věku 15 let ze Základní školy v Pardubicích myslí, že chlapcům se líbí postava normální (ani ne tlustá, ani ne hubená). Naopak větší počet dívek ve věku 15 let z Jiráskovy základní školy ve Vysokém Mýtě, než dívek v tom samém věku ze Základní školy v Pardubicích se domnívá, že chlapcům se líbí u dívek postava sportovní. Zbytek dívek neví.

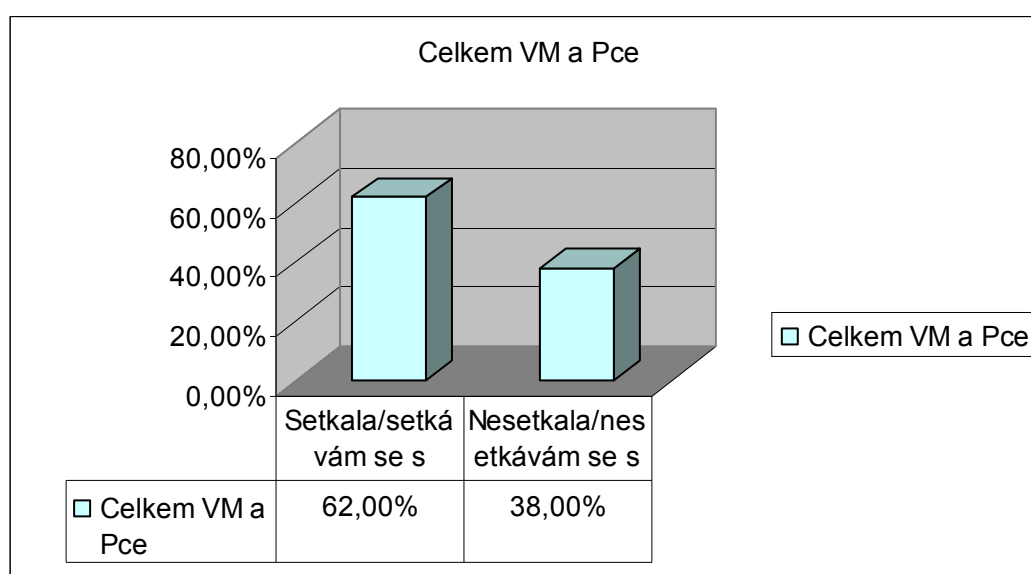
Z toho je tedy patrné, že více dívek ve věku 14 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě si myslí, že jejich chlapeckým vrstevníkům se líbí u dívek štíhlá postava. U 15-ti letých je více dívek, které si myslí, že chlapcům se líbí štíhlá postava, ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích.

H6: Alespoň 1/3 dívek ve věku 14 a 15 let se setkává nebo se dříve setkala s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy a většina těchto dívek tyto narážky nese/nesla těžce.

Tabulka č. 15: Narážky týkající se tělesných proporcí.

Věk	Setkala/setkávám se s narážkami ohledně mé postavy	Nesetkala/nesetkávám se s narážkami ohledně mé postavy
Celkem VM a Pce	62,00%	38,00%

Graf č. 15

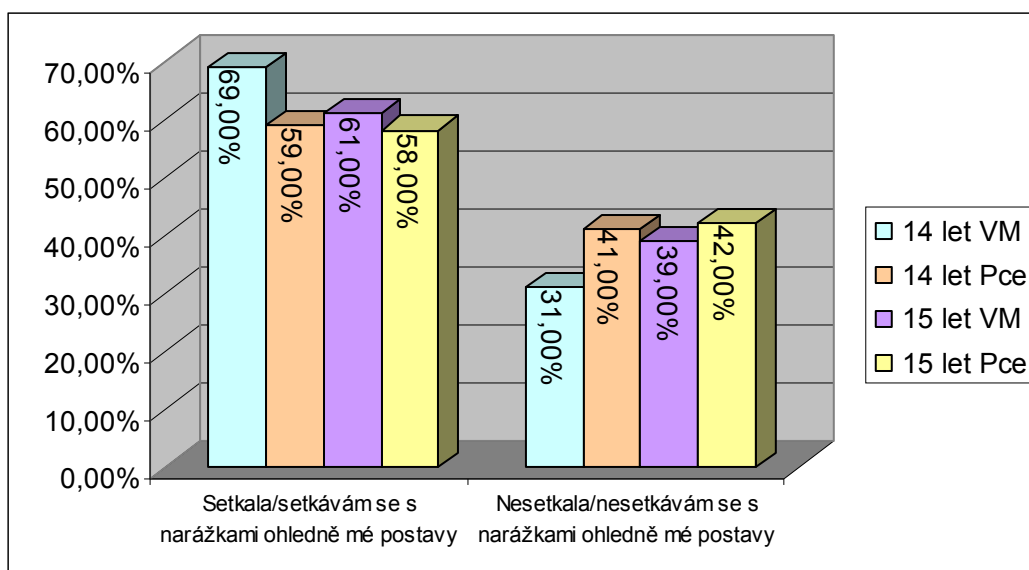
Z grafu je patrné, že většina dívek se setkala nebo setkává s narážkami na jejich postavu, ať už jde o narážky na jejich silnější postavu, příliš hubenou postavu nebo jde-li o jiný důvod. 33,33% těchto dívek tyto narážky snáší špatně.

Tabulka č. 16: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	Setkala/setkávám se s narážkami ohledně mé postavy	Nesetkala/nesetkávám se s narážkami ohledně mé postavy
14 let VM	69,00%	31,00%
14 let Pce	59,00%	41,00%
15 let VM	61,00%	39,00%
15 let Pce	58,00%	42,00%

Graf č. 16

Z grafu vyplývá, že s narážkami ohledně postavy se nejvíce dívek (69,00%) setkala na Základní škole Jiráskova ve Vysokém Mýtě a to dívky 14-ti leté. O 10,00% méně dívek ve věku 14 let se setkalo, nebo setkává s narážkami týkajícími se jejich postavy na Základní škole Bratranců Veverkových v Pardubicích.

Také dívky 15-ti leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se v hojnějším počtu (o 3,00%) než dívky ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích setkaly, nebo setkávají s narážkami na jejich postavu.

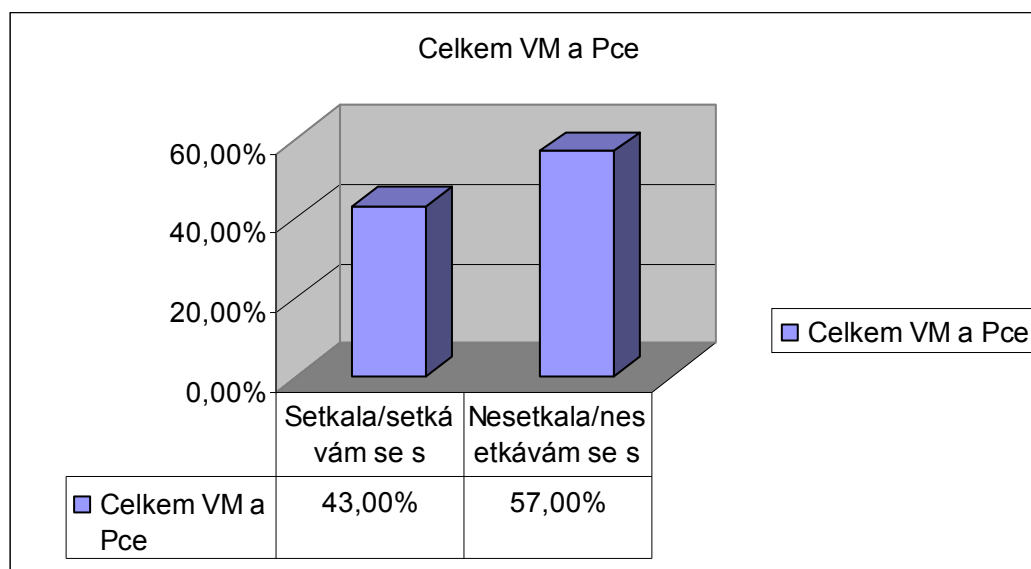
Z tohoto je tedy patrné, že dívky ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se s narážkami na jejich postavu setkávají více, než dívky v tom samém věku ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích.

Z celkového počtu 116 respondentek se s narážkami na jejich postavu setkala 72 (62,00%) dívek, z toho se u 31 dívek jednalo o narážky týkající se jejich silnější postavy a z těchto 31 dívek neslo tyto narážky špatně 13 dívek.

Tabulka č. 17: Alespoň 1/3 dívek se ve věku 14 a 15 let setkává nebo se dříve setkala s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy.

Věk	Setkala/setkávám se s narážkami ohledně mé silnější postavy	Nesetkala/nesetkávám se s narážkami ohledně mé silnější postavy
Celkem VM a Pce	43,00%	57,00%

Graf č. 17

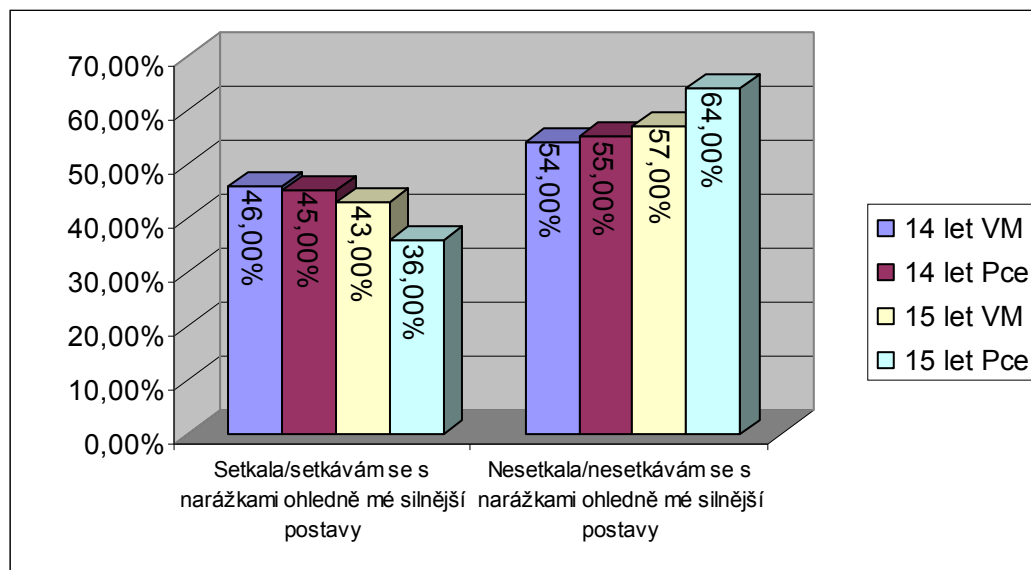

43,00% dívek ve věku 14 a 15 let se někdy setkalo, nebo se setkává s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy. Data hypotézu **potvrzují**.

Tabulka č. 18: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk	Setkala/setkávám se s narážkami ohledně mé silnější postavy	Nesetkala/nesetkávám se s narážkami ohledně mé silnější postavy
14 let VM	46,00%	54,00%
14 let Pce	45,00%	55,00%
15 let VM	43,00%	57,00%
15 let Pce	36,00%	64,00%

Graf č. 18

Dívky ve věku 14 let se setkaly, nebo setkávají s narážkami ohledně jejich silnější postavy ve větší míře, než dívky 15-ti leté. Z toho se více dívek ve věku 14 let setkává nebo setkalo s narážkami na jejich silnější postavu na Základní škole Jiráskova ve Vysokém Mýtě, než na Základní škole Bratřanců Veverkových v Pardubicích.

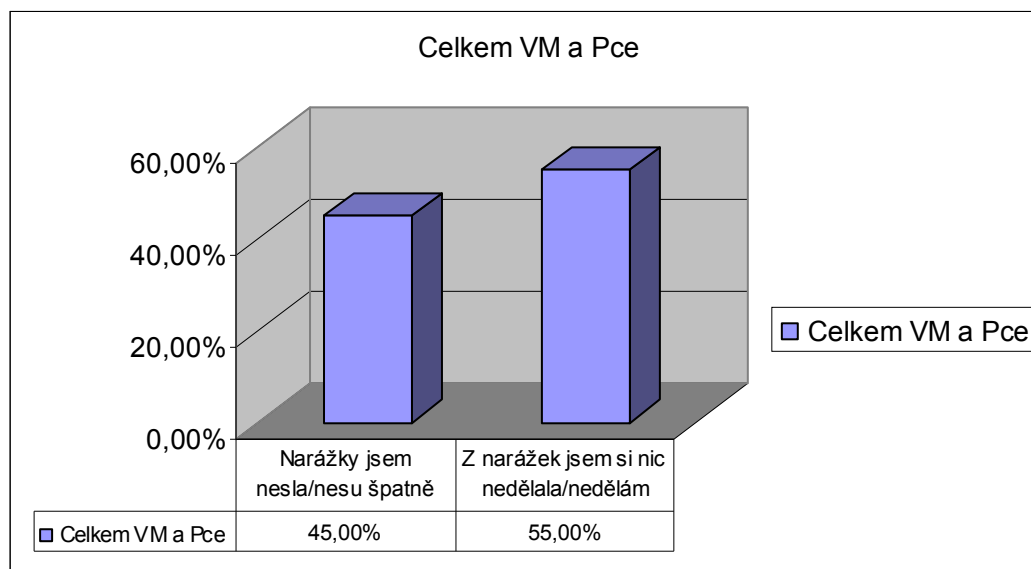
Více dívek ve věku 15 let se setkává nebo se někdy setkalo s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy na Základní škole Jiráskova ve Vysokém Mýtě. Dívky 15leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě převyšují dívky ve věku 15 let ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích o 7,00 %.

Z grafu tedy vyplývá, že s narážkami ohledně silnější postavy se setkalo nebo setkává více dívek ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě než dívek v tom samém věku ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích.

Tabulka č. 19: Většina dívek, které se setkávají/setkaly s narážkami na jejich silnější postavu, nesou/nesly tyto narážky špatně.

Věk	Narážky jsem nesla/nesu špatně	Z narážek jsem si nic nedělala/nedělám
Celkem VM a Pce	45,00%	55,00%

Graf č. 19

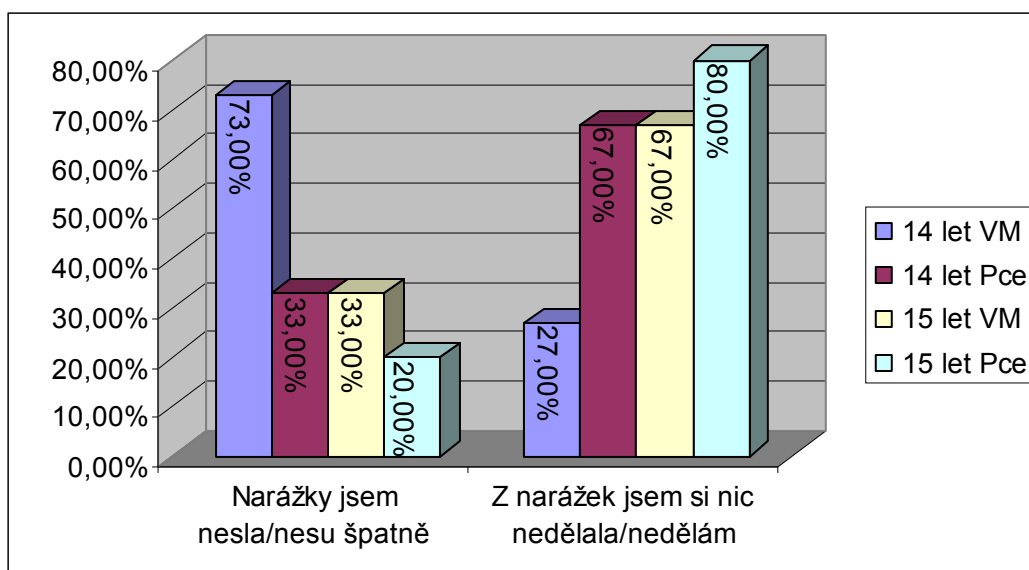

Z grafu vyplývá, že většina dívek, které se setkávají, nebo se setkaly s narážkami ohledně jejich silnější postavy si z těchto narážek nic nedělá/nedělalo. Data hypotézu **nepotvrdila**.

Tabulka č. 20: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk	Narážky jsem nesla/nesu špatně	Z narážek jsem si nic nedělala/nedělám
14 let VM	73,00%	27,00%
14 let Pce	33,00%	67,00%
15 let VM	33,00%	67,00%
15 let Pce	20,00%	80,00%

Graf č. 20

Ze srovnání je zřejmé, že nářžky týkající se silnější postavy nesou nejhůře dívky ve věku 14 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě. O 40,00% převyšují 14-ti leté dívky ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích.

Narážky na silnější postavu snáší hůře také dívky 15-ti leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě, než dívky v tom samém věku z Pardubické základní školy.

Z grafu je tedy patrné, že dívky ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě nesou nářžky týkající se jejich silnější postavy hůře, než dívky 14-ti leté a 15-ti leté ze Základní školy Bratranců Veverkových v Pardubicích.

BMI

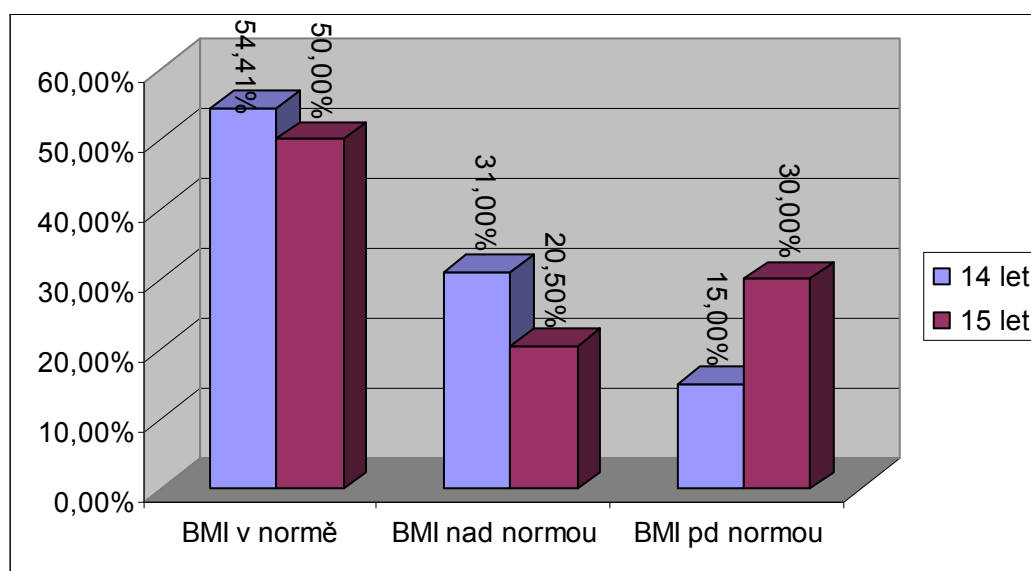
V dotazníku měly dívky uvést svojí výšku a váhu. Z těchto podkladů byl následně vypočítán BMI (Body Mass Index), který jsem porovnávala s tabulkou, jež stanovuje průměrné BMI u českých dívek od 9let do 16let⁹ a následně s otázkou, ve které měly dívky uvést, zda se jim zdá, že by měly zhubnout.

Údaje o výšce a váze byly vyplněny ve 112 případech ze 116.

Tabulka č. 21: BMI (Body Mass Index) u dívek ve věku 14 a 15 let.

Celkem VM a Pce	BMI v normě	BMI nad normou	BMI pod normou
14 let	54,41%	31,00%	15,00%
15 let	50,00%	20,50%	30,00%

Graf č. 21

Z grafu je patrné, že více jak u poloviny dívek ve věku 14 let, je jejich BMI v normě, u 31,00% dívek se pohybuje BMI nad normou a u 15,00% pod normou. U dívek ve věku 15 let má polovina dívek BMI v normálu, 20,00% dívek se pohybuje nad normou a pod normou se pohybuje 30,00% dívek.

⁹ Podle P. Bláha: BMI současné československé populace, USMP, Praha 1991

V normě je 54,00% 14-ti letých dívek, z toho chce zhubnout 20dívek (53,00%).

Nad normou je 31,00% 14-ti letých dívek, z toho chce zhubnout 14 dívek (21,00%).

Pod normou je 15,00% 14-ti letých dívek, z toho chce zhubnout jedna dívka.

V normě je 50,00% 15-ti letých dívek, z toho chce zhubnout 13 dívek (30,00%).

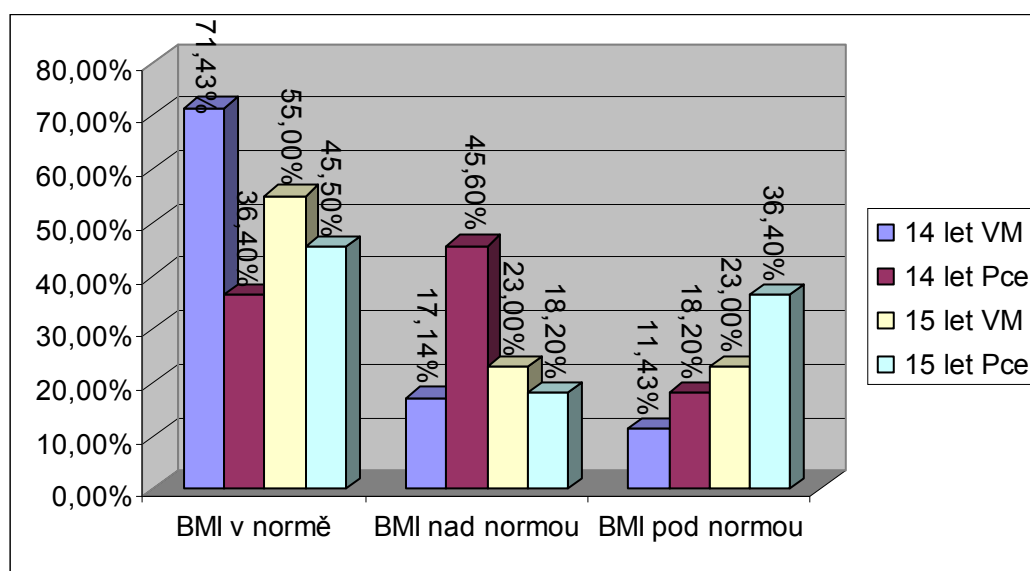
Nad normou je 20,00% 15-ti letých dívek, z toho chce zhubnout 6 dívek (13,00%).

Pod normou je 30,00% 15-ti letých dívek, z toho chce zhubnout jedna dívka.

Tabulka č. 22: Srovnání dle věku a místa školy.

Věk a místo školy	BMI v normě	BMI nad normou	BMI pod normou
14 let VM	71,43%	17,14%	11,43%
14 let Pce	36,40%	45,60%	18,20%
15 let VM	55,00%	23,00%	23,00%
15 let Pce	45,50%	18,20%	36,40%

Graf č.22

Zde je patrné, že nejvíce dívek, jejichž BMI se pohybuje v normě, jsou dívky 14-ti leté ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě. Naopak nejvíce dívek v tom samém věku ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích má BMI nad normou. Pod normou se pohybuje více 14-ti letých dívek ze Základní

školy v Pardubicích, než dívek v tom samém věku ze Základní školy ve Vysokém Mýtě, a to v poměru 18,20% ku 11,43%.

BMI v normě a BMI nad normou se pohybuje u více dívek 15-ti letých z Jiráskovy základní školy ve Vysokém Mýtě, než u dívek v tom samém věku ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích. U nejvíce dívek ve věku 15 let ze Základní školy v Pardubicích se BMI pohybuje pod normou.

Základní škola Jiráskova ve Vysokém Mýtě:

Dívky ve věku 14 let

V normě je 71,43% dívek, z toho chce zhubnout 12 dívek (48,00%).

Nad normou je 17,14% dívek, z toho chce zhubnout 5 dívek (83,00%).

Pod normou jsou 11,43% dívek, z toho chce zhubnout 1 dívka (25,00%).

Dívky ve věku 15 let

V normě je 55,00% dívek, z toho chce zhubnout 7 dívek (58,00%).

Nad normou je 23,00% dívek, z toho chce zhubnout 5 dívek (100,00%).

Pod normou je 22,00% dívek, z toho chce zhubnout 1 dívka (20,00%).

Základní škola Bratřanců Veverkových v Pardubicích:

Dívky ve věku 14 let

V normě je 36,40% dívek, z toho chce zhubnout 8 dívek (67,00%).

Nad normou je 45,60% dívek, z toho chce zhubnout 9 dívek (60,00%).

Pod normou je 18,00% dívek, z toho nechce zhubnout žádná dívka.

Dívky ve věku 15 let

V normě je 45,50% dívek, z toho chce zhubnout 6 dívek (60,00%).

Nad normou je 18,20% dívek, z toho chce zhubnout 1 dívka (25,00%).

Pod normou jsou 36,30% dívek, z toho nechce zhubnout žádná dívka.

5.1.4. Potvrzení, či vyvrácení hypotéz

H1: Dívky ve věku 15 let se zaobírají svojí postavou více, než dívky ve věku 14 let.

Hypotéza se na základě získaných dat **nepotvrdila**. Z dat je patrné, že naopak dívky ve věku 14 let se svojí postavou zaobírají více, než dívky 15leté. Ve srovnání dle věku a místa školy se ukázalo, že se více svojí postavou zaobírají dívky ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě, než dívky v tom samém věku ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích.

H2: Dívky ve věku 15 let mají větší tendence hubnout, než dívky ve věku 14 let.

Získaná data hypotézu **nepotvrdila**. Dle získaných dat mají větší tendenci hubnout dívky 14leté. Ze srovnání dle věku a místa školy vyplynulo, že dívky z Jiráskovy základní školy ve Vysokém Mýtě ve věku 14 a 15 let mají větší tendence hubnout, než dívky 14-ti a 15-ti leté ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích.

H3: Držení diet u více jak 50% dívek je spojeno s držením diet a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině.

Data **potvrzují** část hypotézy, že držení diet u dívek je spojeno s držením diet v jejich rodině (75% dívek uvedlo, že u nich v rodině někdo drží nebo držel dietu). Je tedy možnost souvislosti mezi držením diet dívek a držením diet v jejich rodině. Druhá část hypotézy, tedy že držení diet u dívek má souvislost s velkým zájmem o jídlo v jejich rodině data **nepotvrzují, ale ani nevyvracejí**. Srovnání ukázalo, že dívky ve věku 14 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě drží nebo někdy držely dietu více, než dívky 14-ti leté ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích. U dívek 15-ti letých je to naopak. Větší možnost souvislosti mezi držením diet u dívek a držením diet a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině je u dívek 15-ti letých ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě. Naopak u dívek ve věku 14 let je větší možnost souvislosti u dívek ze Základní školy Bratraců Veverkových v Pardubicích.

H4: Více jak polovina dívek ve věku 14 a 15 let je nespokojena se svojí postavou.

Hypotéza se na základě získaných dat **potvrdila**. Se svojí postavou je nespokojeno 67,20% dívek ve věku 14 a 15 let. Ze srovnání dle věku a místa školy je patrné, že dívky ve věku 14 let ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích jsou více nespokojeny se svojí postavou, než dívky v tom samém věku ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě. U dívek 15-ti letých jsou naopak více nespokojeny se svojí postavou dívky ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě.

H5: Dívkám ve věku 14 - 15 let se líbí právě postavy modelek, jež jsou označovány za ideály krásy. Zároveň si většina dívek myslí, že se tato štíhlá postava líbí jejich chlapeckým vrstevníkům.

Získaná data **potvrzují**, že dívkám ve věku 14 a 15 let se líbí postavy modelek. Většina dívek si také myslí, že tato štíhlá postava se líbí jejich chlapeckým vrstevníkům. Srovnání dle věku a místa školy ukázalo, že dívkám ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se líbí více postavy modelek, než dívkám ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích.

H6: Alespoň 1/3 dívek ve věku 14 a 15 let se setkává nebo se dříve setkala s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy a většina těchto dívek tyto narážky nese/nesla těžce.

Data **potvrzují** hypotézu, že alespoň 1/3 dívek ve věku 14 a 15 let se setkává nebo se dříve setkala s narážkami ohledně její silnější postavy. Druhá část hypotézy, že většina dívek, jež se setkala nebo setkává s narážkami na jejich silnější postavu tyto narážky nese špatně, se **nepotvrdila**, neboť 55,00% dívek si z těchto narážek nic nedělá. Srovnání dle věku a místa školy ukázalo, že více dívek ve věku 14 a 15 let ze Základní školy Jiráskova ve Vysokém Mýtě se setkává nebo se dříve setkala s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy a také, že více dívek 14-ti a 15-ti letých ze Základní školy ve Vysokém Mýtě tyto narážky nese nebo neslo špatně, oproti dívkám ze Základní školy Bratřanců Veverkových v Pardubicích.

ZÁVĚR

Mentální anorexie je nemocí, u které neznáme konkrétní příčinu jejího vzniku. Je mnoho faktorů, které tuto nemoc mohou vyvolat. A právě jedním z těchto faktorů je vliv společnosti na jedince. Dnešní západní společnost uznává štíhlý ideál krásy, který prostřednictvím médií propaguje a tím ovlivňuje naše postoje vůči preferenci postavy.

Empirická část mé bakalářské práce je zaměřena na možnosti vzniku mentální anorexie u dívek ve věku 14 a 15 let. Soustředím se na to, jaké dívky jsou nejvíce ohroženy touto nemocí a jak dívky vnímají štíhlý ideál krásy propagovaný médii. Některé hypotézy byly potvrzeny, jiné nikoli.

Z výsledků mého empirického průzkumu vyplynulo, že dívky ve věku 14 let upínají větší pozornost ke svému tělu a také, že mají větší tendence chtít zhubnout než dívky ve věku 15 let. Taktéž je patrné, že většina dívek ve věku 14 a 15 let je nespokojena se svojí postavou, ať už chce zhubnout nebo ne. Opět větší část dívek, jež je nespokojena se svojí postavou, tvoří dívky 14-ti leté. 41,40% dívek ve věku 14 a 15 let drží nebo někdy drželo dietu, z toho opět větší část tvoří dívky 14-ti leté.

Z průzkumu také vyplynulo, že je zde možná souvislost s držením diet u dívek a držením diet a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině. Dále průzkum ukázal, že naprosté většině dívek se líbí postavy modelek, jež jsou zobrazovány v médiích a že většina dívek se domnívá, že právě štíhlá postava se líbí jejich chlapeckým vrstevníkům. Průzkum dále ukázal, že 43,00% dívek, tedy více jak 1/3 se setkala s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy a 45,00% dívek neslo tyto narážky špatně.

Součástí dotazníku byly také údaje o výšce a váze dívek, jež měly dívky doplnit. Z nich bylo následně vypočítáno BMI. Body Mass Index jsem vypočítala dle následujícího vzorečku: $\text{hmotnost(kg)}/\text{výška(m)}^2$. Výsledky byly porovnány s tabulkou, která stanovuje průměrné BMI u českých dívek od 9let do 16let. I když měla většina dívek BMI v normě, velké části těchto dívek se i přes to zdá, že by měly zhubnout.

Vyskytly se i dva případy, kdy dívky měly pocit, že by měly zhubnout i v případě, že jejich BMI se pohybuje pod normou.

Cíle mé bakalářské práce byly naplněny, jelikož z průzkumu je patrné, že více ohroženou skupinou dívek jsou dívky 14-ti leté, neboť tyto dívky se zaobírají svojí postavou více, než dívky ve věku 15 let, dále potom 14-ti leté dívky mají větší tendence hubnout, větší část z nich je nespokojena se svojí postavou a více jich drží nebo někdy držela dietu, než dívky 15-ti leté. 75,00% dívek, které drží nebo někdy držely dietu uvedlo, že v jejich rodině někdo drží nebo držel dietu. Z toho tedy vyplývá, že je zde možná souvislost mezi držením diet u dívek a držením diet v jejich rodině. Souvislost mezi držením diet u dívek a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině nebyla prokázána, ale ani vyvrácena. 44,00% dívek, které drží nebo někdy držely dietu uvedlo, že se doma baví často o jídle a u 23,00% dívek doma dodržují nějaký specifický stravovací režim.

Průzkum ukázal, že většině dívkám se líbí postavy modelek, tuto odpověď uvedlo 71,00% dívek. Dále potom si většina dívek myslí, že právě štíhlá postava se líbí jejich chlapeckým vrstevníkům. Zde je tedy patrné, že dívky jsou do jisté míry ovlivněny štíhlým ideálem krásy. To dokazuje také fakt, že většina dívek, jejichž BMI se pohybuje v normě má pocit, že by měly zhubnout.

Použitá literatura

- 1) BENEŠOVÁ, DAGMAR., MIČOVÁ, LENKA. *Diety při onemocnění mentální anorexií a bulimií*. Sdružení MAC, spol. s. r. o., Praha, 2003.
ISBN 80-86015-91-2
- 2) CLAUDE –PIERRE, PEGGY. *Tajná řeč a problémy poruch příjmu potravy: jak rozumět příčinám anorexie a bulimie a jak je léčit*. Pragma, 2001, Praha.
ISBN: 80-7205-818-5
- 3) COHEN, ROBERT M. *Nejčastější psychické poruchy v klinické praxi*. Portál s.r.o., Praha 2002. ISBN 80-7178-497-4
- 4) ECO, UMBERTO (ed.). *Dějiny krásy*. Argo 2005, Praha 3.
ISBN: 80-7203-677-7
- 5) GIDDENS, ANTHONY. *Sociologie*. Agro 1999, Praha. ISBN: 80-7203-124-4
- 6) GROGAN, SARAH. *Body Image. Psychologie nespokojenosti s vlastním tělem*. Grada Publishing, 2000, Praha 7 ISBN: 80-7169-907-1
- 7) KRCH, FRANTIŠEK D. *Copak rodiče nevidí, jak je hubená?* Psychologie dnes. 2006, vol. 12, no. 10, s. 25-27.
- 8) KRCH, FRANTIŠEK D.. *Mentální anorexie*. Portál s.r.o. 2002, Praha.
ISBN: 80-7178-598-9
- 9) KRCH, FRANTIŠEK D. a kolektiv. *Poruchy příjmu potravy*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Grada Publishing, a.s. 2005, Praha 7. ISBN: 80-247-0840-X
- 10) JANOŠOVÁ, PAVLÍNA. *Dívčí a chlapecká identita. Vývoj a úskalí*. Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2284-9

11) NAVRÁTILOVÁ, MILOSLAVA. *Klinická výživa v psychiatrii: teoretické předpoklady, praktická doporučení, osobní zkušenosti*. Maxdorf, c2000, Praha. ISBN: 80-85912-33-3

12) PAPEŽOVÁ H. *Rodí se generace budoucích anorektiků?* Psychologie dnes. 2008, vol. 14, no. 2, s. 44-45.

Internetové zdroje

www.wikipedia.org

www.psychologie.doktorka.cz

www.rodina-deti.doktorka.cz

www.zdravi.idnes.cz

www.revue.idnes.cz

www.encyklopedie.seznam.cz

slecna.info

www.missy-michelle.vzpomina.cz

Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Seznam tabulek a grafů.

Příloha č. 2: Dotazník.

Příloha č. 3: Ukázka jídelníčku pacientky trpící mentální anorexií.

Příloha č. 4: Obrázek Venuše z Willendorfů.

Příloha č. 5: Obrázek Isabelle Carové.

Příloha č.1: Seznam tabulek a grafů.

Tabulka č. 1: V jaké míře věnují dívky pozornost svému tělu.	31
Graf č. 1.....	31
Tabulka č. 2: Srovnání dle věku a místa školy.....	32
Graf č. 2.....	32
Tabulka č. 3: Jídelní návyky dívek ve věku 14 a 15 let.....	34
Graf č. 3.....	34
Tabulka č. 4: Srovnání dle věku a místa školy.....	35
Graf č. 4.....	35
Tabulka č. 5: Držení diet dívek a jídelní návyky v jejich rodině.....	37
Graf č. 5.....	37
Tabulka č. 6: Srovnání dle věku a místa školy.....	38
Graf č. 6.....	38
Tabulka č. 7: Souvislost mezi držením diet dívek a držením diet a velkým zájmem o jídlo v jejich rodině.	39
Graf č. 7.....	39
Tabulka č. 8: Srovnání dle věku a místa školy.....	40
Graf č. 8.....	40
Tabulka č. 9: Spokojenost s vlastním tělem.	42
Graf č. 9.....	42
Tabulka č. 10: Srovnání dle věku a místa školy.....	42
Graf č. 10.....	43
Tabulka č. 11: Vliv ideálu krásy.....	44
Graf č. 11.....	44
Tabulka č. 12: Srovnání dle věku a místa školy.....	44
Graf č. 12.....	45
Tabulka č. 13: Obliba dívčí postavy u chlapců.....	46
Graf č. 13.....	46
Tabulka č. 14: Srovnání dle věku a místa školy.....	46
Graf č. 14.....	47
Tabulka č. 15: Narážky týkající se tělesných proporcí.....	48
Graf č. 15.....	48
Tabulka č. 16: Srovnání dle věku a místa školy.....	48
Graf č. 16.....	49
Tabulka č. 17: Alespoň 1/3 dívek se ve věku 14 a 15 let setkává nebo se dříve setkala s narážkami týkajícími se jejich silnější postavy.....	50
Graf č. 17.....	50
Tabulka č. 18: Srovnání dle věku a místa školy.....	51

Graf č. 18.....	51
Tabulka č. 19: Většina dívek, které se setkávají/setkaly s narážkami na jejich silnější postavu, nesou/nesly tyto narážky špatně.....	52
Graf č. 19.....	52
Tabulka č. 20: Srovnání dle věku a místa školy.....	52
Graf č. 20.....	53
Tabulka č. 21: BMI (Body Mass Index) u dívek ve věku 14 a 15 let.....	54
Graf č. 21.....	54
Tabulka č. 22: Srovnání dle věku a místa školy.....	55
Graf č.22.....	55

Příloha č. 2: Dotazník.

Dotazník

Milé žákyně, tímto Vás chci požádat o vyplnění následujících otázek. Dotazník je anonymní, prosím tedy o co nejupřímnější odpovědi. Výsledky z dotazníku budou použity jako podklad pro moji bakalářskou práci. Děkuji
Romana Vyhledalová.

- 1) Věk
a) 14 let
b) 15 let

- 2) Výška ..... m

- 3) Váha ..... kg

- 4) Jaká je tvoje konfekční velikost?
a) S a méně
b) M
c) L a více

- 5) Kolikrát týdně se vážíš?
a) ani jednou
b) jednou až dvakrát
c) třikrát a více

- 6) Zdá se Ti, že by jsi měla zhubnout?
a) ano
b) ne

7) Máš hrůzu z nadváhy?

a) ano

b) ne

8) Jsi spokojena se svojí postavou?

a) ano

b) ne

9) Držíš, nebo jsi někdy držela dietu?

a) ano

b) ne

10) Drží/držel u Vás v rodině někdo dietu?

a) ano

b) ne

11) Bavíte se doma často o jídle?

a) ano

b) ne

12) Dodržujete v rodině nějaký specifický stravovací režim (nízkokalorické, bio potraviny, atd.)?

a) ano

b) ne

13) Snažíš se počítat kalorickou hodnotu jídel?

- a) ano
- b) občas
- c) ne

14) Kolikrát denně jíš?

- a) dvakrát až třikrát
- b) čtyřikrát až pětkrát
- c) šestkrát a více

15) Vynecháváš některá z hlavních jídel (snídaně, oběd, večeře)?

- a) ano
- b) občas
- c) ne

16) Cítíš se někdy po jídle provinile?

- a) ano
- b) občas
- c) ne

17) Kupuješ si módní časopisy?

- a) ano
- b) ne

18) Líbí se ti postavy modelek, jež jsou v těchto časopisech?

- a) ano
- b) ne

19) Jaká myslíš, že se líbí dívčí postava tvým chlapeckým vrstevníkům?

.....

20) Setkáváš se/ setkala jsi se někdy s narážkami ohledně tvé postavy?

a) ano

c) ne

21) Pokud ano, čeho se narážky týkají/ týkaly?

a) mé silnější postavy

b) mé velmi štíhlé postavy

c) jiný důvod

22) Jak tyto narážky snášíš/ jak jsi je snášela?

a) špatně

b) nic si z nic nedělám/ nic jsem si z nich nedělala

Děkuji Ti za čas strávený při vyplňování tohoto dotazníku a přeji Ti příjemný den.

Příloha č. 3: Ukázka jídelníčku pacientky s mentální

Datum 7.května (pátek)

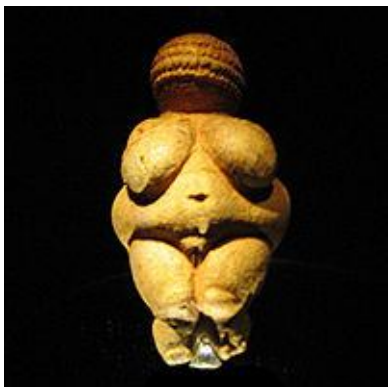
Čas	Druh jídla, nápoje	Místo	Pocit	z/p	Okolnosti a poznámky
6:30	Káva, 1xKnupsi s medem	kuchyň			Připadám si oteklá, mám zácpu, bolí mě břicho
10:15	Dietní kola	Škola			
11:30	Tyčinka Twiggy	Škola	*		
15:15	Sklenice minerálky				
16:20	Zeleninový salát s jog. Zálivkou, 2x chléb knupsi	kuchyň	**	C	Přejedla jsem se
18:00	Neslazený čaj	Pokoj			
18:15	Asi 10rozinek, 1 kiwi	Pokoj			
19:00	Jogurt vitalinea	Pokoj		C	Neměla bych jíst před spaním, musím si ještě zacvičit
20:00	šípkový čaj	Pokoj			To je hrozné, jak to, že mám víc než před dvěma dny? 47.5 kg.

Vysvětlivky:

C - šla cvičit

* – cítíte se přejedeni, nebo jste snědli nadměrné množství, tzn. víc než jste chtěli, nebo něco, co jste neměli(nechtěli) jíst

Příloha č. 4: Obrázek Venuše z Willendorf.

Příloha č. 5: Obrázek Isabelle Carové.

